

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 27 жовтня 2004 року

№ 201 (3451)

ОФІЦІЙНО

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Україна головуватиме в ПАЧЕС

Учора відбулася зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з Генеральним секретарем Парламентської Асамблеї Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС) Олексієм Кудрявцевим. Про це повідомив прес-секретар глави парламенту Ігор Сторожук. На початку зустрічі Володимир Литвин наголосив: «Ми надаємо великого значення співпраці в рамках ПАЧЕС. Це перспективне об'єднання. І ми з відповідальністю і розумінням ставимося до того, що після Генеральної асамблеї в Анталії 25 листопада Україна прийме головування в ПАЧЕС на півроку».

Нагадаємо, Україна — одна з 11 країн, котрі 25 червня 1992 року підписали Стамбульську декларацію про Чорноморське економічне співробітництво. Створення ПАЧЕС 26 лютого 1993 року стало логічним продовженням розвитку процесу Чорноморського економічного співробітництва. Організація об'єднує зусилля національних парламентів, зокрема для забезпечення правової бази економічного, торговельного, соціального, культурного та політичного співробітництва між країнами Причорномор'я. Вищий керівний орган ПАЧЕС — Генеральна асамблея, сесії якої проводяться двічі на рік. Президентом асамблеї обирають терміном на 6 місяців спікера парламенту однієї з країн-учасниць за принципом ротації.

Володимир Литвин та Олексій Кудрявцев обговорили організаційні питання, зокрема, діяльність структурних підрозділів секретаріату ПАЧЕС, а також перспективи діяльності цієї організації. Генеральний секретар поінформував про готовність Сербії і Чорногорії вступити до ПАЧЕС. Йшлося й про те, що в осяжному майбутньому членом організації, можливо, буде й Македонія. Було також обговорено роль парламентів у боротьбі зі світовим тероризмом; це питання буде винесено на розгляд Генеральної асамблеї. Але загальна дискусія 24-ї сесії Генеральної асамблеї ПАЧЕС буде присвячена питанням регіонального та економічного співробітництва.

У СУСІДІВ

Завтра Чехія відзначає своє головне свято — День незалежності

28 жовтня 1918 року на Вацлавській площі в Празі було проголошено незалежність єдиної для чехів і словаків, що вийшли зі складу Австро-Угорщини, держави. Згодом на її основі було створено дві країни.

ТВОРЧІ ЗВІТИ ОБЛАСТЕЙ

Оди звучали. Але запитання залишилися

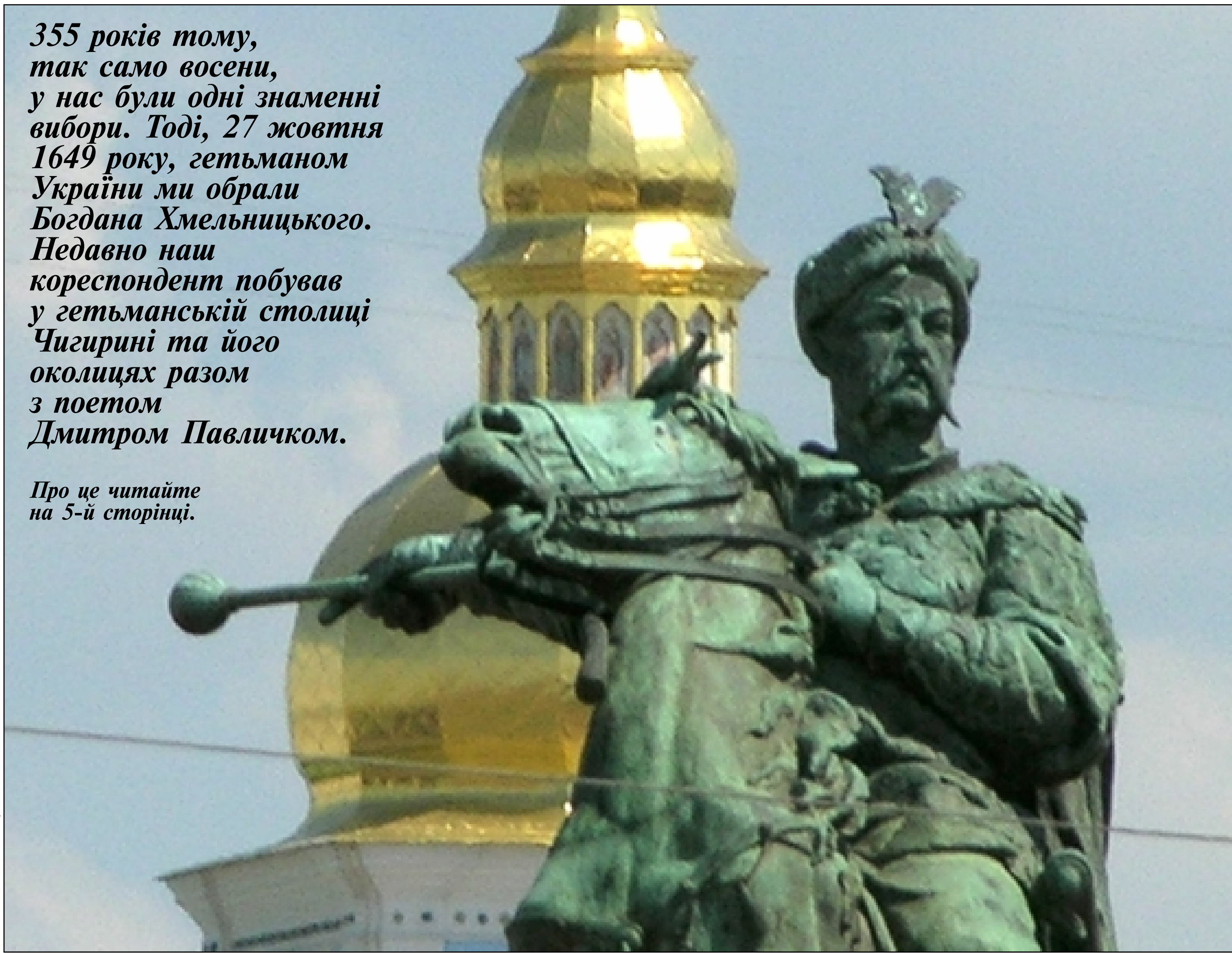
Творчий звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Харківської області відбувся в Національному палаці «Україна» 22 жовтня.

(Закінчення на 6-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЩО ВИДНО З ГОРИ

355 років тому, так само восени, у нас були одні знаменні вибори. Тоді, 27 жовтня 1649 року, гетьманом України ми обрали Богдана Хмельницького. Недавно наш кореспондент побував у гетьманській столиці Чигирині та його околицях разом з поетом Дмитром Павличком.

Про це читайте на 5-й сторінці.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Канікули на морі

26 жовтня до Севастополя прибув спеціальний потяг, пасажирами якого стали більш як 700 школярів Донецької області. Дітей на вокзалі зустрічали військові моряки.

Свій візит до міста-героя діти шахтарів почали з покладання вінків до Меморіалу героїчних захисників Севастополя в 1941—1942 роках. Потім вони побували на екскурсії на військових кораблях українського флоту. На стадіоні Севастопольського військово-морського інституту ім. П. С. Нахімова футбольна команда донецьких юніорів провела дружній матч із курсантами СВМІ**, повідомляє наш власний кореспондент Світлана КАЛИНОВСЬКА.**

Лікарням допоможе Токіо

Японія в рамках програми «Кусаноне» має намір надати Україні безвідплатну допомогу обсягом майже 124 000 доларів США. Її спрямують на модернізацію медичного обладнання столичного Інституту отоларингології та Центральної міської лікарні № 24 Донецька. Як очікується, відповідну угоду сьогодні підпишуть Надзвичайний і Повноважний Посол цієї країни Кіщиро Амае та представники організацій-отримувачів.

Турбіни для Ірану

У миколаївських турбіністів з'явилася реальна можливість взяти участь у реконструкції газотранспортної мережі в Ірані. Вперше закупивши 2000 року двигуни науково-виробничого комплексу газотурбобудування «Зоря-Машпроект», іранські фахівці дали їм високу оцінку. Нині на нових газопроводах чекають на 25-мегаватні агрегати ДУ-80, поставка яких розпочнеться наступного року, **інформує наш власний кореспондент Олена ІВАШКО.**

Тіньовий мак

Понад 25 тонн макової соломки виявили працівники обласного УСБУ в одному з господарств Одещини. Наркотичне зілля зберігалося в орендованому комерційною структурою приміщенні, що ретельно охоронялося. Вартість сировини, за підрахунками фахівців, сягає 25 мільйонів гривень.

Слідство, що розпочалося, має встановити всіх осіб, причетних до накопичення для тіньового обороту такої великої кількості наркотичної сировини, **передає наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Я ВАМ ПИШУ...

Наша мова — українська

За Конституцією державна мова — українська. Й іншої не може бути. Не розумію, як деякі кандидати в Президенти кажуть, що в Україні потрібно ввести другу державну мову — російську. Варто лише подивитися, що робиться в нашому парламенті. Минуло тринадцять років незалежності, а більшість депутатів розмовляють російською. Та й періодичні видання, передачі на телебаченні, по радіо також більшість російською. А якщо ще й офіційно російську мову зроблять державною, то української взагалі не буде!

П. РУБЛЬОВСЬКИЙ.

Дніпропетровськ.

Додаток до постанови Центральної виборчої комісії від 28 вересня 2004 року № 712

Роз'яснення Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей у період проведення виборів Президента України 31 жовтня 2004 року

Центральна виборча комісія як постійно діючий колегіальний державний орган, який відповідно до своїх повноважень забезпечує дотримання передбачених Конституцією України та Законом України «Про вибори Президента України» принципів і засад виборчих процедур, передбачених цим Законом, звертається до всіх суб'єктів виборчого процесу з роз'ясненням вимог частини шостої статті 64 Закону України «Про вибори Президента України» щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей у період проведення виборів Президента України 31 жовтня 2004 року.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що у разі встановлення судом фактів надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, що супроводжуються закликами, пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата на пост Президента України або згадуванням його імені, вважається підкупом виборців або членів виборчих комісій кандидатом на пост Президента України, його довіреною особою, посадовою особою партії, яка висунула кандидата на пост Президента України, а також на прохання кандидата або за дорученням кандидата або партії, яка його висунула, — іншою особою, і тягне за собою оголошення попередження кандидату на пост Президента України. Рішення Центральної виборчої комісії про оголошення попередження кандидату на пост Президента України чи партії оприлюднюється в державних засобах масової інформації.

Крім цього, Кримінальним кодексом України передбачена кримінальна відповідальність за перешкоджання насильством, обманом, погрозами, підкупом або іншим чином вільному здійсненню громадянином права обирати і бути обраним Президентом України, порушення таємниці голосування під час проведення виборів та за неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори Президента України, підлягають кримінальній, адміністративній та іншій відповідальності в порядку, передбаченому законодавством України.

Секретар Центральної виборчої комісії В. ЗАВАЛЕВСЬКА.

У Харкові розпочато експеримент із впровадження системи роздільного збирання сміття

ТЕНДЕНЦІЇ

Ця дата не привід для протистояння

Пенсії можна привести у відповідність до вимог соціальної справедливості. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час нагородження відзнаками Верховної Ради представників різних галузей народного господарства, судової гілки влади, громадських і жіночих організацій, наукових, медиків та учасників — ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Нині, повідомив глава парламенту, розгорнулася несправедлива тотальна критика Верховної Ради за підготовку державного бюджету. Більшість народних депутатів, зазначив Володимир Литвин, враховують побажання виборців і хочуть збільшити видаткову частину. Внесено майже три тисячі пропозицій. Отже, переконаний Голова ВР, на нинішньому етапі підготовки головного фінансового документа країни треба тісно співпрацювати з урядом. А спроба розділити парламент, на його переконання, свідчить про загальний рівень демократії в країні. Взагалі, наявність парламенту — це ознака стабільності в країні.

Голова ВР поділився, що нині головним завданням для нього є збереження парламенту, і наголосив, що не виступатиме слугою окремих політичних сил. До того ж Володимир Литвин обурений використанням «темників» майже на всіх каналах з метою його дискредитації.

Володимир Литвин привітав присутніх з нагородами, подякував за їхню чесну працю і висловив надію, що в Україні під час святкування 60-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників не буде протистоянь, а після президентських виборів в Україні пануватиме стабільність.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Поділяємо ваш біль

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав телеграми співчуття Спікеру Палати представників і Голові Палати радників парламенту Японії Йохеї Коно та Чікаге Огі. «Українські парламентарії поділяють глибокий біль японського народу у зв'язку з численними жертвами та руйнаціями, що сталися в Японії внаслідок сильного землетрусу, — йдеться в них. — Прошу передати щирі співчуття рідним і близьким загиблих та побажання скорішого одужання постраждалим».

Щорічно — 500 тисяч робочих місць

25 жовтня кандидат на пост Президента України — голова Партії промисловців і підприємців Анатолій Кінах презентував план «Економічний прорив та духовне оновлення». Ця фундаментальна праця — основа передвиборної програми, стратегія досягнення нової якості економіки, соціальних стандартів та духовного розвитку.

План Кінаха — реальний, він створює умови, що дають можливість людям чесно працювати, добре заробляти, забезпечувати і власні родини, і Україну. План економічного прориву покликаний спростувати сумний досвід попередніх безсистемних економічних реформ, з якими більшість людей пов'язують лише зміни на гірше.

Країна, здійснивши український прорив, отримає: подвоєння валового внутрішнього продукту у найближчі шість років; збільшення обсягів промислового виробництва вдвічі за п'ять років; збільшення в 1,5 разу сільськогосподарського виробництва за три роки; нарощування інвестицій у виробництво та науку втричі; щорічне створення 500 тисяч робочих місць, особливо у малих містах та на депресивних територіях; ліквідацію безробіття; відродження духовності та культури; збільшення середньої зарплати в 2,5 разу; мінімальну зарплату не менш як 1040 грн. та середню пенсію 728 грн.; якісну та доступну кожному освіту і медицину; гідну соціальну допомогу малозабезпеченим.

За планом Кінаха, Україна повинна жити краще, а її громадяни заможніше.

ПОДРОБИЦІ

Без чіткого розмежування. Наслідок — завищення видатків

Прес-служба Рахункової палати поширила інформацію про результати перевірки використання бюджетних коштів Державним управлінням справами (ДУС) у 2003 році за бюджетними програмами «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Адміністрації Президента України», «Обслуговування діяльності Президента України», «Фінансова підтримка санаторно-курортних закладів Державного управління справами».

Аудиторами встановлено, що **виділені за цими програмами кошти використовували з порушеннями вимог Бюджетного кодексу України, інших законодавчих актів та за відсутності чіткого розмежування напрямів діяльності, пов'язаних з функціонуванням Президента України та кожної із зазначених державних структур.** Внесення до бюджетної програми «Обслуговування діяльності Президента України» всіх видатків з утримання адміністративних та житлових будинків, транспортного обслуговування, забезпечення офіційних заходів призводить до завищення видатків з обслуговування діяльності Президента України та відповідного їх заниження на забезпечення діяльності Адміністрації Президента України та ДУС.

За рахунок бюджетних коштів Державним управлінням справами здійснюється фінансова підтримка підвідомчих госпрозрахункових підприємств замість одержання відповідних послуг за процедурою держзамовлення, як це передбачає Закон України «Про поставки продукції для державних потреб», що в свою чергу призводить до бюджетних правопорушень.

Так, виділені 2003 року за бюджетною програмою «Перевезення вищих посадових осіб держави авіаційним транспортом» 14,4 млн. гривень спрямовувалися як субсидії на утримання Державного авіапідприємства «Україна» і не передбачали надання послуг з перевезення. Це призвело до зміни мети бюджетної програми, визначеної Законом України «Про Державний бюджет України на 2003 рік», та спричинило необхідність проведення додаткових витрат на безпосереднє здійснення авіарейсів за рахунок бюджетної програми «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Адміністрації Президента України» в обсязі 2,1 млн. гривень та залучення 2,2 млн. гривень коштів резервного фонду державного бюджету, що є нецільовим використанням бюджетних коштів. До того ж ДУС проведено оплату літерних авіарейсів, не пов'язаних з перевезенням Президента України, що не передбачено чинним законодавством. За рахунок коштів, виділених за бюджетною програмою «Обслуговування діяльності Президента України», відшкодовано 3,7 млн. гривень витрат державних підприємств «Гарант-сервіс» та «Укржитлосервіс», які повинні проводитися за рахунок їх власних коштів.

Матеріали перевірки свідчать, що під час проведення у 2003 році державних закупівель не забезпечувалася їх прозорість та дотримання конкурентного середовища, конкурсний відбір учасників мав формальний характер. З порушенням вимог чинного законодавства Державним управлінням справами та підвідомчими йому установами проведено закупівель на 14,2 млн. гривень.

Прес-служба Рахункової палати України.

ВИБОРИ-2004

Президент України Леонід КУЧМА закликав політичні сили України «вгамувати пристрасті і відмовитись від спроб дестабілізації ситуації в країні». На його думку, «ті, хто намагаються дестабілізувати ситуацію в країні, за це платити не будуть, а розплачуватись за це буде народ».

***

Соціалістична партія України пропонує терміново скликати засідання Верховної Ради за участі Президента, міністрів-силовиків, голів обласних держадміністрацій і кандидатів у Президенти для обговорення ситуації, що склалася.

***

Лідер партії «Громадський контроль» Василь ВОЛГА продовжуватиме президентську виборчу кампанію. Таке рішення прийняла політрада партії. Водночас кандидат не припинятиме переговорів з іншими кандидатами для вироблення спільних кроків, які сприятимуть втіленню програми кандидата.

***

Партія «Братство» збирається взяти на себе охорону будинку ЦВК, якщо міліція не зможе впоратися з цим завданням. Про це заявив лідер партії — кандидат у Президенти Дмитро КОРЧИНСЬКИЙ. «Ми готові взяти на себе функції правоохоронних органів», — зазначив він, додавши, що «оборону буде організовано за усіма законами середньовічної фортифікації».

За повідомленнями власних кореспондентів та інформагентств.

ФОТОФАКТ

Перед Кабміном відбулася акція вкладників банку «Слов'янський». Пікетувальники вчергове намагалися привернути увагу до проблеми повернення своїх коштів.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ефір напередодні

28 жовтня у святкуванні 60-ї річниці визволення України від фашистських загарбників візьмуть участь лідери Росії, Казахстану, Білорусі та Азербайджану. Відповідні запрошення було надіслано всім керівникам країн СНД.

Спостерігачі відзначають особливий інтерес до візиту російського лідера, що відбудеться за чотири дні до виборів. Тим паче що саме йому вчора було надано ефір на трьох провідних українських телеканалах.

Напередодні опозиційні політики заявили, що нині не найкращий час для подібних вояжів. За словами одного з кандидатів у Президенти — «нашоукраїнця» Віктора Ющенка, влада спробує використати візит Путіна для підтримки свого кандидата, незалежно від того, який зміст у цей візит вкладає сам високий гість. Водночас Ющенко зазначив, що «не належить до тих, хто переоцінює вплив Росії на результати виборів в Україні». Інший претендент на президентський пост — лідер соціалістів Олександр Мороз зауважив, що не бачить нічого поганого в тому, якщо Путін під час візиту говоритиме про російсько-українські відносини. Але якщо він почне розповідати, за кого потрібно голосувати, то це треба розцінювати як втручання у внутрішні справи сусідньої держави.

Напад на депутата

25 жовтня близько 20 години було вчинено напад на автомобіль, у якому перебував керівник Київського міського штабу Віктора Ющенка народний депутат Володимир Бондаренко ***(на знімку)****. Інцидент стався неподалік села Бузова Києво-Святошинського району Київської області, на території дачного кооперативу «Бузок-2». Народний депутат їхав на дачу до родичів, подзвонивши перед цим по мобільному телефону.*

Як повідомляє прес-служба центрального штабу Віктора Ющенка, у момент зупинки автомобіля з узбіччя дороги піднялися двоє кремезних чоловіків у камуфляжі та почали кидати камені й пляшки з легкозаймистою рідиною, котра охопила авто та потрапила до салону. Проте несподівано біля найближчого дачного будинку спрацювала освітлювальна система, і зловмисники зникли.

У результаті нападу службовий автомобіль «опель» згорів вщент, а народному депутатові та його водієві вдалося врятуватися. Міліція за цим фактом порушила кримінальну справу за ст. 194 ч. 2 — «навмисне знищення або пошкодження майна шляхом підпалу». Утім, цілком зрозуміло, що метою нападу був не автомобіль, а його пасажир. Зокрема, сам В. Бондаренко заявив: «Я стовідсотково впевнений, що це була спроба вбивства народного депутата за мою політичну діяльність, за мої заяви щодо київської міліції, яка цього разу не вдалося». Зазначимо, що саме в день нападу Київський міський штаб Ющенка заявив про зрощення вищого керівництва МВС та міліції Києва з криміналітетом.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Блокаду проривають голодом

СВОБОДА СЛОВА

25 жовтня журналісти «5 каналу» оголосили голодовку. Таке рішення ухвалило зібрання творчого колективу, яке відбулося о 21-й годині: саме тоді завершувався час, відведений на виконання вимог «каналу чесних новин». Нагадаю, їх три: від Печерського суду — зняття арештів рахунків; від Нацради з питань телебачення і радіомовлення — розставити чіткі й логічні крапки у ліцензійних питаннях мовлення «5 каналу»; від народного депутата Володимира Сівковича — вибачитись за використання «5 каналу» як «інструменту шантажу у власних політичних цілях».

За останній тиждень, стверджує редактор інформаційного мовлення Андрій Шевченко, їм вдалося досягти певних зрушень у знятті облоги, зокрема, вмовити депутата Володимира Сівковича відкликати позов про блокування рахунків, однак на час закінчення дії журналістського «ультиматуму» ситуація в основному не змінилася: фінанси все ще перебувають під арештом.

До речі, медіаюрист Тарас Шевченко, коментуючи позов пана Сівковича і рішення Печерського суду, звертає увагу на такі правові тонкощі справи: ТРК «НБМ», що має мережу в регіонах України, та ТРК «Експрес-Інформ», що має ліцензію на мовлення в Києві, діють спільно під торговою маркою «5 канал». Петро Порошенко через «Укрпромінвест» володіє часткою ТРК «Експрес-Інформ», а не «НБМ». Проте, задовольняючи позов пана Сівковича, в якому той вимагає сатисфакції від пана Порошенка, Печерський суд карає чомусь саме ту телерадіокомпанію, яка не має жодного стосунку до автора образливих висловлювань на адресу позивача. Тобто, якщо в Києві мовлення «чесних новин» намагаються припинити за допомогою телеконкурента — колишнього «ТV-Табачук», нині придбаного донецькою компанією «Схід-інвестпром», то в регіонах — саме цією судовою «казуїстикою».

Сам Володимир Сівкович запевнив, що «готовий зробити все, щоб канал продовжував працювати, але так само зробить усе, щоб засоби масової інформації не використовували у своїх цілях їхні нечесні власники». Щоправда, невідомо, чи це натяки тільки на адресу Петра Порошенка, чи до «чорних днів» повинні підготуватися і господарі «плюсів», «Інтера», ICTV та інших використання на повну програму ЗМІ...

Тиск на свободу слова помітили також прем'єр Віктор Янукович та Президент Леонід Кучма. Якщо перший «проти тиску на журналістів «5 каналу», але «не знає, чим їм допомогти», то другий пропонує «перенести процедуру судового розгляду з «5 каналом» на період після президентських виборів». З подальших слів Леоніда Кучми можна було зрозуміти: він шкодує, що не дивиться «5 канал», бо все інше викликає в нього почуття, далекі від задоволення». «У мене в будинку «5 каналу» немає ... Чомусь немає... Мені іноді, вибачте, огидно дивитися телевізор...»

Минулих вихідних у Києві та Львові відбулися акції на підтримку опального ефіру. У столиці журналісти пройшли Хрещатиком, підмітаючи бруківку на знак протесту проти спроб заборонити чесно виконувати професійні обов'язки: краще тримати в руках віник, ніж брехливий мікрофон. А у Львові представники ЗМІ з тією ж метою прибирали майданчик перед пам'ятником Тарасу Шевченкові.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Ситуацію довкола «5 каналу» на прохання журналістів прокоментував голова Єврокомісії Романо Проді. «Наша позиція чітка. Це стосується не лише України, а й інших наших партнерів. Якщо немає цілковитої свободи преси, то неможливо розраховувати на конструктивний діалог з Євросоюзом», — сказав Проді. «Для нас одним із основних прав є вільна преса, бо без вільної преси немає і демократії», — додав він. Романо Проді зробив цю заяву під час відкриття нового міжнародного прес-центру в Брюсселі, повідомляє «Радіо Свобода».

ФОТОФАКТ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З нагоди 60-річчя визволення України від фашистів ветерани Великої Вітчизняної війни Шевченківського району столиці поклали квіти до пам'ятника своїм полеглим побратимам. На знімку: в центрі — голова Шевченківської районної адміністрації Микола Харитончук.

СПОРТ

Скорострільний матч

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 10-й тур. 25 жовтня.

«Дніпро» — «Металург» (Донецьк). 3:3. 10 000 глядачів. **Голи:** Назаренко, 3, 32, Мелащенко, 85 — Бусаїдіс, 7, Мендоса, 12, 34. Дублери — 5:1.

З одного боку, прихильники «Дніпра», котрі зібралися на трибунах «Метеора», були щасливі. Ще б пак, упродовж перших півгодини (якщо точніше, 34 хвилин) вони побачили п'ять (!) забитих м'ячів. З другого боку, їм довелося похвилюватися. Адже три точні удари були на рахунку гостей.

І от до самого завершення поєдинку глядачам довелося чекати ще одного гола. На щастя, іменинниками стали футболісти «Дніпра», мудрість їхнього наставника Євгена Кучеревського, який вгадав із заміною, і майстерність Мелащенка зробили свою справу. Але оборону дніпропетровців варто зміцнювати — це вже точно.

В. Б.

Українські юридичні фірми стають вагоміші

Нещодавно проведений II Всеукраїнський форум юридичних фірм показав, що в Україні сформовано нову громадсько-політичну силу — «юридичні фірми», які здатні постояти за себе в умовах сучасного суспільства та бути самостійними учасниками ринку.

Проведення II форуму, зі слів співкерівника оргкомітету, народного депутата України Степана Гавриша, свідчить про досягнення юридичними фірмами України високого рівня правової культури та прагнення підвищити свій інтелектуальний потенціал.

На форумі підбито підсумки I Всеукраїнського форуму юридичних фірм, заслухано та обговорено доповіді з найактуальніших питань: участі юридичної фірми в сучасному судочинстві, функціонування третейських судів та здійснення виконавчого провадження, надання безоплатної юридичної допомоги у світлі проекту закону України «Про правову допомогу».

Ініціаторами проведення форуму стали Міністерство юстиції України, Спілка юристів України, Асоціація юристів у галузі банківського та фінансового права, народні депутати України: Степан Гавриш, Валерій Євдокимов, Микола Оніщук, заступник голови Вищого господарського суду України Анатолій Осетинський, а також низка провідних юридичних фірм України, серед яких «Салком», «Укрінюрколегія», «Юрис» та інші. Форум активно підтримала Торгово-промислова палата України та Американська асоціація юристів.

Ви не любите їздити до Одеси? Просто ви не каталися новою дорогою!

Коли ми з товаришем їхали дорогою Київ—Суми на мою малу батьківщину, він довго мовчав, а потім мовив: на зворотному шляху покажеш мені хорошу дорогу. Дуже смішно. Майже Жванецький. Але ж ця — найкраща! Тепер час від часу він глузує з мене і моєї дороги і вельми неохоче погоджується їздити до мене додому. А днями зателефонував, кричить у слухавку: «Поїхали до Одеси!».

Новий автобан Київ—Одеса, що був у ремонті з червня 2003 року, вже відкрито. Урочисто. У Жашкові Черкаської області. Глава держави, котрий перерізав стрічку разом із міністром транспорту та зв'язку Георгієм Кірпою **(на знімку)**, підкреслив, що масштабна модернізація древнього шляху з варягів у греки, який з'єднує чорноморські порти з північними державами — Росією, країнами Балтії і Скандинавії, відкриває нові торговельно-економічні перспективи для України. Адже дорога Київ—Одеса — це частина дев'ятого міжнародного транспортного коридору, що з'єднує Фінляндію, Росію, Україну, Молдову, Румунію, Болгарію та Грецію.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На реконструкцію автобана було витрачено загалом майже 450 млн. доларів. Тепер дорога між Києвом і Одесою — одна з найсучасніших не лише в Україні, а й в усьому колишньому СРСР. Довжина реконструйованої ділянки — близько 235 км, а ширина проїжджої частини — 7,5 м. До речі, 2005 року планують укласти верхній шар асфальтобетонного покриття завтовшки на різних ділянках 4—5 см уздовж всієї дороги і зробити капітальний ремонт ділянок від Києва до Жашкова і від Краснозначм'янки до Одеси.

За попередніми розрахунками, вартість проїзду дорогою у платному режимі для легкових автомобілів становитиме 12 коп. за км, а для вантажівок і автобусів — 37 коп. за км. Остаточну «таксу» визначать після закінчення реконструкції. Але платний режим — тільки після створення альтернативної, безплатної дороги. Це для всіх автомобілів, крім фур. Про це нещодавно казав Георгій Кірпа. Однак розрахунки показують: для великих авто це буде на 50% дешевше, ніж у Європі.

Створення автомагістралі за параметрами I категорії збільшить привабливість дороги на 18—27 відсотків, поліпшить екологічні умови завдяки зниженню шкідливих викидів в атмосферу на 20—25 відсотків. Може, й на Суми рвонути через Одесу?

Ольга СРІБНА.

Що то було?

Суботнього ранку, за кілька годин до початку акції опозиції у столиці, автор цих рядків їхав з Києва до Житомира. Буквально на кожному виїзді з периферійних доріг на трасу чатували даішники, а на мостах, автобусних зупинках, просто обабіч дороги стояли «звичайні» міліціонери. Біля придорожнього кафе, десь на межі Київської та Житомирської областей, на імпровізовану нараду зібралося з десяток чоловіків «начальницької» зовнішності, поміж них — полковник міліції. Зрештою, їжджу зі столиці до Житомира майже щотижня вже багато літ. І можу впевнено сказати, що цього разу кількість правоохоронців на трасі перевищувала звичну в десятки разів. Навіть коли у Києві був Папа Римський і поглянути на нього їхали звідусіль, на цій дорозі не було стільки людей у погонах!

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

Українські журналісти підмітають Хрещатик. Вони намагаються опанувати іншу професію у разі неможливості працювати в журналістиці. У такий спосіб учасники акції, що пройшла у столиці, виявили солідарність зі своїми колегами з «5 каналу», які стали заручниками політичної ситуації в країні.

Фото УНІАН.

Без вини винуваті

Розгляд справи навколо затриманого в Бельгії за борги Фонду держмайна українського «Руслана» вкотре перенесено

СПРАВИ СУДОВІ

Чергове засідання бельгійського суду, під час якого мала вирішитися доля затриманого українського транспортного літака Ан-124 «Руслан», завершилося черговим перенесенням термінів розгляду справи. За словами бельгійського адвоката АНТК ім. Антонова Люка Віжфельса, це було несподіванкою для адвокатів обох сторін, хоча водночас суддя діяв винятково в рамках своїх повноважень. Рішення президента суду можна чекати за кілька тижнів. Виходячи з бельгійської практики, саме судове засідання може розпочатися не раніше січня наступного року.

На думку судді, під час розгляду суперечки між АНТК ім. Антонова та TMR Energy потрібно виносити вердикт щодо майнової належності літаків АНТК та характеру відносин цієї державної компанії з Фондом держмайна України. Оскільки питання виходять за межі компетенції суду з питань арештів майна, суддя вирішив звернутися до президента бельгійського суду першої інстанції. Щоб той визначив, в якому суді і за якою процедурою проводити подальший розгляд справи.

Затриманий «Руслан» перебуває у брюссельському аеропорту. Вартість стоянки — майже 50 тис. євро за день — утримають зі сторони, яка програє справу. Поки що втрати несе АНТК ім. Антонова. Як зазначив Кристофер Фойль — представник британської компанії AFHL (Air Foyle Heavy Lift), яка є партнером АНТК, українське підприємство несе величезні збитки, і не тільки внаслідок вимушеного простою літака. За рішенням Стокгольмського арбітражного суду, літаки АНТК не можуть здійснювати транспортні перевезення до Канади, США та більшості країн Західної Європи без ризику бути арештованими. За його словами, з цієї причини вже втрачено вигідний контракт на вантажні авіаперевезення в інтересах НАТО.

«Якщо Україна хоче, щоб з нею рахувалися на Заході, вона має поважати міжнародні принципи ведення бізнесу. Фонд держмайна України програв справу у Стокгольмському арбітражному суді тому, що проігнорував TMR і саме судове засідання. Це — не єдиний випадок: нині до різних державних інституцій України є ще майже десять таких позовів. Проблему слід розв'язувати», — зазначив Кристофер Фойль.

Дмитро ШКУРКО,
кореспондент Укрінформу,
(спеціально для «ГУ»).

Брюссель.

Нам до ризику не звикати

На київському стадіоні «Чайка» журналісти телеканалів і друкованих видань доводили одне одному, а насамперед собі, що здатні на більше, ніж володіти пером або камерою. Тут пройшов III чемпіонат з картингу серед представників ЗМІ «Живчик-медіа 2004». До ризику і динаміки нам не звикати, тож команда «Голосу України» вирішила перевірити свої сили на справжній гоночній трасі. У цьому ми були новачками і покладалися на прикмету, що таким завжди таланить. Але все-таки готувалися стати першими і привезли із собою найемоційнішу і красиву групу підтримки. Організатори кілька разів (як малим дітям!) пояснили журналістам правила поведінки на трасі та поза нею. І почалася боротьба. Цікаво було чути з гучномовця, що, наприклад, лідирує «Гала-радіо», а «Інтер» відламав кермо, тому зійшов з дистанції. Та журналісти не були б журналістами (а тільки гонщиками), якби і тут не почали шукати інтриги в підрахунку очків. Але картинг «Голосу України» мчався до перемоги, вболівальники мало не охрипли (добре що «Оболонь» потурбувалася про «Живчик» для малечі і пиво для всіх бажаючих). Результат — призове друге місце і ще один красивий трофей на рахунку «Голосу».

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

У НОМЕР

Прийди і вклонися!

15-річчя перепоховання жертв комуністичного терору в Дем'яновому лазі, що на околиці Івано-Франківська, прикарпатці відзначили віче-реквієммом та панахидою з участю представників усіх традиційних конфесій. Таємницю Дем'янового лазу було відкрито 1989 року. Володіючи свідченнями очевидців про те, що сюди перед початком війни ночами вивозили закатованих у сталінських тюрмах людей і заривали їх у викопаних тут ямах, активісти осередку «Меморіал», створеного при міському культурно-науковому товаристві «Рух», розпочали розкопки. Загалом у цьому місці було знайдено останки 532 жертв, з них 180 — жінок і дітей.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Лейтенант у 90

Повний кавалер ордена Слави, миколаєвець Іван Васильович Андрюхов у 90 років став лейтенантом. Високе звання надано указом Президента України. Як відомо, орден Слави — вища нагорода за доблесть — надається тільки солдатам. Орден Слави III ступеня Іван Васильович отримав за героїзм, виявлений у Ясько-Кишинівській операції, другий орден — за визволення Югославії, а «Славу» I ступеня — за взяття Будапешта.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Коментар

Це стало можливе завдяки Указу Президента України №1103/2004 від 18 вересня 2004 року «Про присвоєння військових та спеціальних звань учасникам бойових дій та інвалідам Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років», який дав змогу надавати громадянам України — учасникам бойових дій та інвалідам Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років військові та спеціальні звання лейтенанта (особам, які мають звання старшини (головного корабельного старшини), прапорщика (мічмана), старшого прапорщика (старшого мічмана), а також чергові військові та спеціальні звання до полковника (капітана 1 рангу) тим, хто має звання офіцерів.

Указ підписано з нагоди 60-ї річниці визволення України від німецько-фашистських загарбників, а його виконання має завершитися до 28 жовтня 2004 року.

ФОТОФАКТ

На третину порівняно з минулим роком зросли обсяги продукції на Новокаховському заводі електричних машин. Збільшилися на 10 мільйонів гривень і обсяги її реалізації. Відоме за межами ще колишнього Союзу підприємство і нині залишається визнаним лідером у галузі електромашинобудування: портфель замовлень уже заповнено на весь наступний рік. Крім того, три роки поспіль директор підприємства Борис Четвериков отримує диплом міського рейтингу «Кращий роботодавець». Лише цього року кількість робочих місць зросла на 11,5 відсотка, і тепер на заводі працюють 600 осіб.

На знімку: у складальному цеху завершено роботи над двигуном, що в узбецькому місті Навої дрібнитиме золотоносну руду.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото автора.

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

Інвестиції зросли в чотири рази

112 мільйонів доларів інвестицій уже надійшло в економіку Одещини, що в чотири рази більше, ніж було торік. Показово й те, що одеська частка в загальному обсязі інвестиційних надходжень в Україну становить понад 22 відсотки. Далася взнаки активна інвестиційна політика регіональних властей і тутешніх підприємців та бізнесменів. Оголосивши нинішній рік роком залучення інвестицій, Одещина дедалі ширше заявляє про себе на різноманітних міжнародних економічних форумах та виставках, провела презентацію області в Брюсселі та Парижі, готується представити регіон у Данії та Великій Британії.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Безнадійні борги — день учорашній

Місцева влада Кам'янця-Подільського, що на Хмельниччині, відшукала в бюджеті можливість покрити безнадійні борги за комунальні послуги 31 сім'ї багатодітних, інвалідів, дітям-сиротам, котрі ще навчаються. Було виділено майже 18 тисяч гривень. Як повідомила заступник міського голови Надія Підскоцька, буде надано допомогу ще 40 родинам, яким не доведеться шукати меншого та дешевшого житла. Тепер учорашні боржники одразу оформляють субсидію і щомісяця акуратно розраховуються за отримані послуги.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Покупець обрав вітчизняне

54 підприємства із 12 областей України взяли участь у виставці-ярмарку «Українські виробники — кіровоградцям», яка відбулася нинішніми вихідними в обласному центрі.

Організувала виставку-ярмарок київська фірма «Гранд-1» спільно із кіровоградською обласною торгово-промисловою палатою. Свідченням того, що українські одяг та взуття не поступаються зарубіжним аналогам, а за ціною — значно дешевші, стали чималі черги до прилавків підприємств-виробників.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

СУСПІЛЬСТВО

РЕЦЕПТ УСПІХУ АНАТОЛІЯ КІНАХА: ЗАХОТІВ, ЗІБРАВСЯ, ЗРОБИВ

Анатолій Кінах розповідає: «Мої батьки — спокійні, працьовиті сільські люди. Думаю, таким був увесь рід Кінахів, що жив у Братушанах — стародавньому українському селі, заснованому козаками Богдана Хмельницького триста років тому. Це вже пізніше я прочитав, що слово «кінах» означає «озброєний вершник». Глава Партії промисловців і підприємців коментує це так: «Без сумніву, у давні епохи цінувалися вояки. Але нині Україні потрібні інші воїни — борці за справедливість, за цивілізований розвиток, за консолідацію суспільства і влади». Як людина з унікальним життєвим досвідом, він знає, що каже.

«У 17 років я розумів, що життя відрізняється від книжок»

Один з дитячих спогадів — Різдво. Толик і друзі ходили від хати до хати і співали: «Віддай, куме, ковбасу, а то хату рознесу!». Наколядувавши карбованець-два, хлопчик купував том дитячої енциклопедії. Потім цією енциклопедією користувалися всі сусідські діти.

«У нашій сільській бібліотеці в списку найактивніших читачів я був на першому місці. Бібліотекарка спочатку не вірила, що я читаю всі ті книги, які беру майже щодня. Потім вона переконалася, що всі книжки я не тільки читаю, а й запам'ятовую».

Після школи, зібравши нехитрі пожитки, підручники з математики і фізики, він поїхав у далекий Ленінград, до моря, про яке мріяв: «Я вирішив, щоб не помилитися у виборі, спочатку закінчити суднобудівне ПТУ. Мені подобалося те, що я теоретично знав про кораблебудування. Але вже в 17 років я розумів, що життя відрізняється від книжок. У роду Кінахів усі змалку привчені: хочеш досягти результату — вияви завзятість; хочеш зробити правильний вибір — тверезо оціни обставини; хочеш довідатися щось нове — не лінуйся вчитися».

Для вступу до вузу училище обов'язково потрібно було закінчити на відмінно, що він і зробив. Поступити до Ленінградського кораблебудівного інституту, провідного профільного вузу, було складно, а навчатися — ще складніше. Але вже в студентські роки проявилися риси характеру, які згодом стали визначальними. Анатолій Кінах завжди відрізнятиметься неймовірною працездатністю і результативністю. Захотів, зібрався, зробив — рецепт успіху від Кінаха.

Анатолій багато чого навчився в студентські роки: «На першому курсі ми жили в гуртожитку, шестеро в одній великій кімнаті. Жили дуже дружно. І товаришуємо дотепер».

Диплом захистив на відмінно. Як один з кращих студентів, мав право вибору під час розподілу. Обрав Прибалтику — Таллінн. «Тут усе було іншим — і рівень виробничої культури, і організація виробництва. У мене була дуже романтична посада — докмейстер, командир плавучого доку. За морськими законами, як тільки ніс корабля перетинає затвор доку, капітан усі повноваження і всю відповідальність передає докмейстеру».

«Без прописки в Миколаєві мене навіть не селили в готель»

Що ще треба людині? Гарна робота, пристойна зарплата. Але молодий фахівець вирішує виїхати з Таллінна: «Я зробив це з кількох причин. По-перше, у душі я весь час прагнув в Україну, на батьківщину. По-друге, як професіонал, прагнув інших масштабів. Я хотів спробувати себе у великому, серйозному кораблебудуванні. Влітку 1981 року виїхав на розвідку до Миколаєва, де не знав жодної людини, пройшовся по заводах. Мені сподобався «Океан», домовився, що вони мене чекатимуть. Коли звільнився з Таллінна, то виписався з гуртожитку. Без прописки в Миколаєві мене навіть не селили в готель. Спасибі, дали притулок у кімнаті для транзитних водіїв на автовокзалі. Довелося починати все спочатку».

На «Океані» Анатолій Кирилович починав майстром у цеху, а вже через кілька років став наймолодшим у галузі начальником виробництва заводу. Кінах так згадує другу половину 80-х: «Щодня доводилося брати відповідальність за прийняття рішення. Кожне таке рішення впливало на кінцевий продукт, ми будували океанські лайнери».

1990-й. Відбувалися вибори до Верховної Ради УРСР. Вперше в Україні це були демократичні вибори. 12-тисячний колектив заводу «Океан» на загальних зборах таємним голосуванням вирішив висунути кандидатом у депутати Кінаха. Його головним суперником став перший секретар Миколаївського міськкому Компартії, на боці якого був весь адмінресурс. Але він програв вибори.

А вже 1992 року Анатолій Кінах став наймолодшим представником Президента України в області. Він продовжував жити в малосімейці, а потім переїхав у двокімнатну квартиру. За посадою мав службову «Волгу», але на роботу волів ходити пішки. Миколаївська преса опублікувала розклад роботи Кінаха: «Початок робочого дня — о 7.00». Закінчення губилося десь пізно вночі.

У 1993 році економічна ситуація була дуже складна і багатьом здавалася безвихідною. Почалися страйки. Страйкували і залізничні депо, зокрема й Миколаївське. Не кожний наважувався вийти до зневірених, доведених до крайності людей. «Іти чи не йти?» — для Анатолія Кириловича такого питання не було: «У страйк легко увійти, а ось вийти — це величезна наука, визначені продумані дії.

Потім, у 1994 році, на виборах глави області колектив Миколаївського депо одним з перших запропонував мені висуватися. Це був унікальний випадок, коли страйкарі підтримали кандидатуру губернатора». Понад 70% миколаївців віддали свої голоси за обрання Анатолія Кінаха головою обласної ради народних депутатів.

«Кінаху буде в Києві нелегко, в нього немає кланової підтримки»

Навесні 1995 року сорокалітньому главі Миколаївської області запропонували обійняти посаду віце-прем'єр-міністра з промислової політики. І він погодився: «Йти з Миколаєва було непросто. Я залишав людей, команду, напрацьовані методи...» Проводжаючи керівника області в столицю, миколаївські газети писали: «Кінаху буде в Києві нелегко, у нього немає кланової підтримки». Наскільки складно було Анатолію Кириловичу, знає тільки він. У хвилини усамітнення в просторому віце-прем'єрському кабінеті Кінах вмикав пісню Висоцького: «Я не люблю фатального исхода, от жизни никогда не устаю...»

У 1996 році Прем'єр-міністром було призначено П. Лазаренка. З перших днів роботи нового прем'єра Кінах зрозумів: з Лазаренком він не спрацюється. Надто різні в них погляди на долю України. І Анатолій Кінах подав у відставку.

Кінах з тих, про кого кажуть: «Не місце прикрашає людину, а людина місце». У 1997 році його обрали президентом Українського союзу промисловців і підприємців.

«Це моя головна життєва перемога»

У союзі промисловців і підприємців прес-секретарем працювала Марина Володимирівна. Як і всі, чекала: яким буде новий шеф? І от дзвоник: «Біжи, Кінах викликає. Ти його не знаєш: спізнишся на дві хвилини — розмовляти не буде». Марина поспішала під зливою. У струменях води, що стікали по волоссю й одягові, вскочила до кабінету. Новий глава УСПП зустрів її словами: «Ну навіщо ви так поспішали: ви ж жінка, заспокойтеся, віддихайтеся».

Відтоді минуло вісім років. Сьогодні Марина каже: «Напевно, справжнього чоловіка мріє зустріти кожна жінка: сильного, чуйного, розумного. Анатолій саме такий. З ним я відчула себе жінкою: слабкою, беззахисною. Я зустріла з його боку таке ставлення, про яке можна тільки мріяти».

А незабаром збулася мрія Анатолія Кінаха — народилася донька. Її він побачив через декілька хвилин після народження. Перше, що новонароджена почула від батька: «Красуня!». Назвали Софійкою на честь матері Анатолія, на яку малятко дуже схоже. Пізніше він скаже: «Це моя головна життєва перемога».

«Ніхто не відчиняв двері мого кабінету ногами...»

У 1998 році Анатолій Кінах переміг на парламентських виборах по одному з миколаївських виборчих округів. А через рік Анатолію Кириловичу довірили посаду першого віце-прем'єра.

Навесні 2001 року А. Кінаха було затверджено Прем'єр-міністром України, на цій посаді він перебував до листопада 2002 року.

З огляду на останні п'ятнадцять років, протягом яких Анатолій Кінах працював майже на всіх вищих державних посадах, він каже: «Ніхто ніколи не відчиняв мої двері ногами — ні олігархи, ні кримінал. І я ніколи не приймав жодного рішення, яке суперечило б законодавству, інтересам країни, національній економіці. Я приймав рішення з точки зору інтересів України».

Чим запам'ятався уряд Кінаха?

Доходи громадян у 2002-му зросли значно швидше за ВВП — на один відсоток зростання валового внутрішнього продукту країни в 2002-му припадало 3,5 % збільшення доходів громадян. Ці темпи набагато вищі від попередніх і наступних років! Середній розмір пенсії збільшився практично в півтора разу, а реальна заробітна плата — на 18,2%, або ж у два з половиною рази порівняно з темпами зростання промислового виробництва.

2002 рік став єдиним за весь період розвитку української економіки, коли відбувалося зниження споживчих цін.

Сьогодні Анатолій Кінах вступив у боротьбу за президентську посаду. В нього свої мотиви. Поки інші рвуться «до керма», він хоче будувати, творити. Тому що будувати — його покликання.

(Друкується на підставі п. 4 ст. 64 Закону «Про вибори Президента України»).

Центральна виборча комісія
Постанова від 24 жовтня 2004 року № 1012

Про визначення переліку іноземних держав, де проживає значна кількість виборців

Відповідно до частини п'ятої статті 13, частини третьої статті 21 Закону України «Про вибори Президента України», керуючись статтями 11, 12, 13, пунктами 1, 5 статті 18 «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Визначити перелік іноземних держав, де проживає значна кількість виборців (додається).

2. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», надіслати Міністерству закордонних справ України для передачі дільничним виборчим комісіям закордонних виборчих дільниць, розташованих на територіях зазначених іноземних держав, з метою забезпечення ними опублікування у місцевих засобах масової інформації відомостей про час і місце голосування та місцезнаходження відповідних виборчих дільниць.

Голова Центральної виборчої комісії С. КІВАЛОВ.

Додаток до постанови Центральної виборчої комісії від 24 жовтня 2004 року № 1012

Перелік іноземних держав, де проживає значна кількість виборців

Австралія
Австрійська Республіка
Азербайджанська Республіка
Алжирська Народна Демократична Республіка
Арабська Республіка Єгипет
Аргентинська Республіка
Велика Соціалістична Народна Лівійська Арабська Джамагирія
Гвінейська Республіка
Грецька Республіка
Грузія
Держава Ізраїль
Держава Кувейт
Естонська Республіка
Ірландія
Ісламська Республіка Іран
Ісламська Республіка Пакистан
Італійська Республіка
Йорданське Хашимітське Королівство
Канада
Киргизька Республіка
Китайська Народна Республіка
Королівство Бельгія
Королівство Данія
Королівство Іспанія
Королівство Марокко
Королівство Нідерланди
Королівство Норвегія
Королівство Саудівська Аравія
Королівство Таїланд
Королівство Швеція
Латвійська Республіка
Литовська Республіка
Ліванська Республіка
Малайзія
Мексиканські Сполучені Штати
Об'єднані Арабські Емірати
Південно-Африканська Республіка
Португальська Республіка
Республіка Білорусь
Республіка Болгарія
Республіка Вірменія
Республіка Індія
Республіка Ірак
Республіка Казахстан
Республіка Кіпр
Республіка Корея
Республіка Куба
Республіка Ліберія
Республіка Македонія
Республіка Молдова
Республіка Перу
Республіка Польща
Республіка Сінгапур
Республіка Словенія
Республіка Узбекистан
Республіка Хорватія
Російська Федерація
Румунія
Сербія і Чорногорія
Сирійська Арабська Республіка
Словацька Республіка
Соціалістична Республіка В'єтнам
Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії
Сполучені Штати Америки
Туніська Республіка
Турецька Республіка
Туркменистан
Угорська Республіка
Федеративна Республіка Бразилія
Федеративна Республіка Нігерія
Федеративна Республіка Німеччина
Фінляндська Республіка
Французька Республіка
Чеська Республіка
Швейцарська Конфедерація
Японія

Секретар Центральної виборчої комісії В. ЗАВАЛЕВСЬКА.

ФОТОФАКТ

У Чернігівському історичному музеї відкрито виставку, приурочену до 60-річчя визволення України, а також проведено наукові читання про роль народних месників, фронтовиків у війні 1941-1945 років.

На знімку (зліва направо): **ветерани війни Микола Ірха, Василь Бондаренко та автор доповіді про Корюківську трагедію 1943 р., студентка Чернігівського педуніверситету Олена Рябченко.**

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Центральна виборча комісія
Постанова від 24 жовтня 2004 року № 1033

Про утворення закордонних виборчих дільниць та дільничних виборчих комісій у виняткових випадках і внесення змін до постанови Центральної виборчої комісії від 10 вересня 2004 року № 509 «Про утворення закордонних виборчих дільниць з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року»

Розглянувши подання Міністерства закордонних справ України про утворення у виняткових випадках закордонних виборчих дільниць та відповідних дільничних виборчих комісій з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року, з метою забезпечення реалізації конституційних виборчих прав громадян України в місцях їх компактного проживання, тимчасового перебування та здійснення трудової діяльності на території іноземних держав, відповідно до частини третьої статті 13, частин четвертої, п'ятої, восьмої—дванадцятої статті 20, частини третьої статті 21, частин першої, другої, п'ятої, сьомої, одинадцятої, тринадцятої—п'ятнадцятої статті 24 Закону України «Про вибори Президента України», Методичних рекомендацій з питань порядку утворення закордонних виборчих дільниць, дільничних виборчих комісій закордонних виборчих дільниць, складання та уточнення списку виборців на закордонних виборчих дільницях, затверджених постановою Центральної виборчої комісії від 27 серпня 2004 року № 415, керуючись частиною третьою статті 11, статтями 12, 13, пунктами 5, 17 статті 18 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Утворити у виняткових випадках закордонні виборчі дільниці з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року згідно з додатком 1.

2. Утворити у виняткових випадках дільничні виборчі комісії закордонних виборчих дільниць з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року згідно з додатком 2.

3. Внести такі зміни до додатку до постанови Центральної виборчої комісії від 10 вересня 2004 року № 509 «Про утворення закордонних виборчих дільниць з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року»:

речення «Межі виборчої дільниці: провінції Альберта, Британська Колумбія, Онтаріо, Саскачеван, Нунавут, Північно-західні території та Юкон.» абзацу «Закордонна виборча дільниця № 42» доповнити словами «(за винятком території закордонної виборчої дільниці № 165)»;

речення «Межі виборчої дільниці: автономні області Мадрид, Кастілія і Леон, Кастілія — Ла Манча, Андалусія, Екстремадура, Галісія, Астуріяс, Кантабрія, Аррагон, Країна Басків, Наварра, Ла Ріойха, Канарські острови, міста із спеціальним статусом Мелілья та Сеута, Князівство Андорра.» абзацу «Закордонна виборча дільниця № 42» доповнити словами «(за винятком території закордонної виборчої дільниці № 166)».

4. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», надіслати Міністерству закордонних справ України для оприлюднення в іноземних країнах, в яких утворені дільничні виборчі комісії, Міністерству оборони України та Міністерству внутрішніх справ України.

Голова Центральної виборчої комісії С. КІВАЛОВ.

СКЛАДОВІ ЛІДЕРСТВА

Читачі нашої газети вже ознайомилися у попередніх публікаціях із психологічними портретами українських політиків, складеними 110 студентами-психологами із 47 вищих навчальних закладів, що репрезентують усі регіони нашої держави.

Згадані вище студенти були фіналістами останньої всеукраїнської студентської олімпіади з психології, вигравши перед тим відбіркові змагання у своїх університетах, академіях та інститутах і довівши таким чином високий рівень своїх психологічних знань.

Сьогодні за алфавітом — літера «М».

ОЛЕКСАНДР МОРОЗ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ (очима студентів-психологів)

Рівень відомості Олександра Мороза як особистості становить 84%.

Вимальовуючи психологічний портрет цього політичного діяча, студенти-психологи виокремили насамперед його впевненість (22%), цілеспрямованість (15%), вольові якості (13%), врівноваженість (10%), рішучість (9%) і принциповість (8%).

По 5% голосів наших експертів набрали такі психологічні риси, як активність, лідерські якості, доброта, правдивість, а 4% — ораторські здібності, розум, відповідальність і патріотизм.

Наступні рейтингові позиції позитивних рис характеру, які перетнули 3-відсотковий бар'єр, посіли такі особистісні якості, як працьовитість, освіченість, демократизм, відвертість, ініціативність, стабільність, сміливість і послідовність.

Проте, на думку опитаних студентів-психологів, Олександр Мороз, звичайно, має й негативні риси характеру. Як вважають наші респонденти, цьому політичному лідерові та його команді треба попрацювати над тим, щоб позбутися консервативності (9%), непринциповості (8%), нерішучості, емоційності та впертості (по 5%), поступливості, самовпевненості, безкомпромісності та пасивності (по 4%).

Окрім того, наші експерти виокремили неправдивість, невпевненість і непослідовність, які набрали по 3% голосів опитаних.

У цілому, за результатами соціально-психологічного дослідження, особистість О. Мороза позитивно оцінюється громадською думкою.

(Далі буде)

Валерій БЕБИК, доктор політичних, кандидат психологічних наук;
Антоніна ШАБЛІЙ, Олена НАУМЕНКО, студентки МАУП.

Додаток 1 до постанови Центральної виборчої комісії від 24 жовтня 2004 року № 1033

Закордонні виборчі дільниці з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року

Закордонна виборча дільниця № 165
Канада

При Генеральному консульстві України в Торонто.

Місцезнаходження дільничної виборчої комісії: 435 — 4-та Авеню ПЗ № 260, Калгарі, Альберта, Канада, T2P 3A8.

Межі виборчої дільниці: провінції Саскачеван, Альберта, Британська Колумбія.

Орієнтовна кількість виборців — 1200 осіб.

Закордонна виборча дільниця № 166
Іспанія

При Посольстві України в Іспанії.

Місцезнаходження дільничної виборчої комісії: 28080, м. Уельва, вул. Авеніда де Алеманія, 38 — локаль Асуль НС, Седе Сосіаль де Уельва Солідарія, Королівство Іспанія.

Межі виборчої дільниці: автономна область Андалусія.

Орієнтовна кількість виборців — 500 осіб.

Секретар Центральної виборчої комісії В. ЗАВАЛЕВСЬКА.

Додаток 2 до постанови Центральної виборчої комісії від 24 жовтня 2004 року № 1033

СКЛАД дільничних виборчих комісій закордонних виборчих дільниць з виборів Президента України 31 жовтня 2004 року

Дільнична виборча комісія виборчої дільниці № 165 при Генеральному консульстві України в м. Торонто

Голова комісії — Кубишин Олександр Валерійович, 1976 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України.

Заступник голови комісії — Богдан Ігор Ігорович, 1954 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України.

Секретар комісії — Мелиш Наталя Миронівна, 1961 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України.

Члени комісії:

Педяш Ігор Миколайович, 1966 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Весп'янський Юрій Ярославович, 1968 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Ковальчук Іван Олексійович, 1936 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Маковникова Ганна Олександрівна, 1981 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Гуль Роман Васильович, 1960 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Мельничук Надія Михайлівна, 1963 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Мелиш Олександр Маркіянович, 1960 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Панчук Галина Василівна, 1964 р. н., освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України;

Лисечко Марія Дмитрівна, освіта вища, проживає в м. Калгарі — від Міністерства закордонних справ України.

Дільнична виборча комісія виборчої дільниці № 166 при Посольстві України в Республіці Іспанія

Голова комісії — Чернецький Микола Зеновійович, 1955 р. н., освіта вища, проживає в м. Уельва — від Міністерства закордонних справ України.

Заступник голови комісії — Копистинська Ольга Іванівна, 1976 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Уельва — від Міністерства закордонних справ України.

Секретар комісії — Сорока Віта Мануїлівна, 1972 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Картая, Уельва — від Міністерства закордонних справ України.

Члени комісії:

Сорока Олег Васильович, 1972 р. н., освіта вища, проживає в м. Картая, Уельва — від Міністерства закордонних справ України;

Чайківська Леся Петрівна, 1959 р. н., освіта середня, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Савіна Тамара Людвигівна, 1955 р. н., освіта вища, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Шикульська Лідія Несторівна, 1961 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Уельва — від Міністерства закордонних справ України;

Лисенко Олена Василівна, 1953 р. н., освіта вища, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Мацух Іван Михайлович, 1964 р. н., освіта вища, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Бабій Петро Данилович, 1943 р. н., освіта середня, проживає в м. Бренас — від Міністерства закордонних справ України;

Пупін Віра Михайлівна, 1952 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Романів Василь Михайлович, 1959 р. н., освіта середня, проживає в м. Сан-Пабло — від Міністерства закордонних справ України;

Шляхова Любов Іванівна, 1956 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Миндреску Марія Василівна, 1960 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України;

Мазурик Богдана Михайлівна, 1976 р. н., освіта середня спеціальна, проживає в м. Севілья — від Міністерства закордонних справ України.

Секретар Центральної виборчої комісії В. ЗАВАЛЕВСЬКА.

СУСПІЛЬСТВО

«Сільському господарству потрібна планова економіка...»

ТОЧКА ЗОРУ

Кіровоградщина нинішнього року в п'ятірці перших звітувала про досягнення двомільйонного рубежу у збиранні ранніх зернових. Загалом, разом із круп'яними культурами цьогорічний урожай становить 2 152 тисячі тонн. Незважаючи на втішну цифру, заступник голови облдержадміністрації з питань агропромислового комплексу Юрій Литвин переконаний, що здобутки хліборобів могли б бути значно більшими. Досягти прогнозованого показника у 2,45—2,5 мільйона тонн укотре завадив об'єктивний чинник. Нестійка погода і дощі впродовж всього літа не дали змоги обійтися мінімальними втратами, та й сам процес збирання врожаю затягнувся як ніколи раніше. Яке нині становище на полях області і які прогнози на майбутнє? Це найбільше цікавило нашого кореспондента під час розмови з ***Юрієм ЛИТВИНОМ***

— Нині тривають осінні посівні роботи. Із запланованих 407 тисяч гектарів засіяно 91 відсоток озимого клину. Збираємо цукровий буряк, кукурудзу, соняшник. На надвеликий врожай розраховувати не доводиться. Через пізній посів, знову-таки винна погода, встигли дозріти лише ранні і середні посіви кукурудзи. Тож, швидше за все, пізні посіви доведеться скошувати на силос. До речі, деякі господарства вже так і роблять.

Не радує цьогоріч і соняшник. Його в області було засіяно на 325 тисячах гектарів. Збирається в середньому по 9—10 центнерів з гектара, тоді як минулого року показник сягав 15 центнерів. Для місцевих переробників зібраного більш як достатньо, а от від експорту, найімовірніше, доведеться відмовитися. Стали до роботи й цукрові заводи. Їх цього року в області працює чотири. На підприємствах вже виготовлено понад одинадцять тисяч тонн цукру.

Після закінчення збирання врожаю валовий збір зернових культур становитиме майже 2,6—2,7 мільйона тонн.

— Юрію Олексійовичу, чи не призведе слабкий урожай соняшнику, який є основною валютною культурою, до банкрутства сільгосппідприємств? І взагалі, як позначився минулий, неврожайний, рік на добробуті селян?

— Навіть за показниками минулого року більшість сільгосппідприємств спрацювали прибутково. Переважно за рахунок цінової політики. Що менше збіжжя, то дорожче воно коштує. Тож грошей на селі вистачило, щоб розрахуватися з людьми і закупити все необхідне для польових робіт. Те саме можна сказати й про нинішній урожай, чи неврожай, соняшнику. Стартова ціна за тонну зерна нині — 1250 — 1300 гривень, тоді як торік вона не перевищувала 900 гривень.

— Незважаючи на нюанси, зернові вродили непогано. Чи позначиться це якимось чином на цінах на хліб?

— Як ви вже, мабуть, самі переконалися, ціни на основні сорти хліба поступово знижуються, і така тенденція триватиме й далі. Зокрема, 6 вересня було укладено меморандум між облдержадміністрацією і основними хлібовиробниками області, згідно з яким вартість хліба і хлібопродуктів знизилася на десять відсотків.

— Чи забезпечені сільгоспгосподарства всім необхідним для посівної кампанії?

— Усі господарства області повністю забезпечені високоякісним посівним насінням добривами тощо. Хочу зазначити: засіватимемо тільки протруєне зерно. Щодо пального, то згідно з квотою уряду деякі господарства закупили дешеве дизпаливо з таким розрахунком, що вистачить і на наступний збір урожаю. Сільгоспфтехніка також щороку оновлюється. Господарства в середньому купляють нової техніки на 40—50 мільйонів гривень. Нинішнього року лише протягом першого півріччя для цього освоєно 35 мільйонів гривень. Особливий попит у селян має продукція Харківського тракторного заводу на яку, згідно з програмою уряду про підтримку вітчизняного товаровиробника, держава виплачує тридцятивідсоткову компенсацію.

— Розмірковуючи про сільське господарство, аж ніяк не можна обминути проблему тваринництва...

— Так, це справді проблема. Навіть у кращі часи тваринництво було збитковим і витрати на його утримання покривалися за рахунок інших галузей. Тож нині в області практично немає господарств, які надавали б тваринництву пріоритет. Складається така тенденція, що основними постачальниками сировини для переробних підприємств, які виготовляють м'ясну і молочну продукцію, стають приватні селянські господарства. Шкода, але переробники самі щодо цього майже нічого не роблять, не створюють власні підсобні господарства, не бажають вкладати кошти в ті сільгоспгосподарства, де тваринництво ще не зовсім зникло. Це може призвести до небажаних наслідків.

— Як би ви охарактеризували соціальну ситуацію на селі?

— Згідно зі статистичними даними, середня заробітна плата селянина нині становить 335—340 гривень. Це майже на сто гривень більше, ніж було торік, але значно менше за середню зарплату в області. Однак не треба забувати про умовність названих цифр. Бо, окрім зазначених грошей, селянин отримує неврахований статистиками плату за оренду паїв; і ще: більшість селянських родин мають присадибні ділянки, які також приносять певний прибуток.

— Які ви бачите пріоритети і перспективи в розвитку сільського господарства?

— В області практично завершено видачу державних актів на землю. Тож можна казати, що вже сформовано земельний ринок. Поступово з'являються і її справжні господарі, які розуміють, що для того, щоб земля давала прибуток, з нею потрібно належно обходитися. Отже, підвищується культура землеробства. Робота ведеться не на отримання одноразового прибутку, а на перспективу. Відповідно на власних помилках минулого навчаються й самі селяни. Вони тепер переважно віддають свої паї на обробіток людям, яким довіряють: зрозуміли, що земля є багатством, яке не варто розтринькувати.

А стосовно пріоритетів, то їх диктує ринок. Скажімо, якщо з 2001 року посіви сої в області не перевищували 5 тисяч гектарів, то цього року їх площа становить 39 тисяч гектарів. Це пов'язано із зростаючим попитом, стабільною ціною на названий продукт (1000 —1100 гривень за тонну); соя не виснажує землю, навпаки збагачує її тощо. Те саме можна сказати й про інші культури.

Взагалі, на мою думку, в сільському господарстві, хоча б на стабілізаційний період, варто було б повернутися до планової економіки. Бо ми вже не раз були свідками, коли надвеликі врожаї ставали непосильним тягарем для господарств і, хоч як це парадоксально, призводили до прямих збитків. Адже з елементарного курсу політекономії відомо, що перевиробництво веде до страшніших наслідків, ніж недовиробництво. Ціна падає до нерентабельної, товар не реалізовується і псується, важка праця виявляється даремною... Такий приклад: для чого Кіровоградщині вирощувати 2 мільйони тонн зерна пшениці, коли потреба області — всього 40 тисяч тонн, держзамовлення — 60 тисяч тонн, а інших ринків збуту просто немає? Чи, скажімо, потрібні в Кіровоградській області вісім цукрових заводів, якщо лише Вінницька область може забезпечити цукром всю Україну і весь можливий експорт? Таких прикладів можна навести безліч. З часом, звісно, всі ці проблеми розв'яжуться самі собою, життя змусить, але поки що вони є дуже і дуже актуальними...

Розмову вів Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО

Що видно з Гори

(Початок на 1-й стор.)

Про інтерв'ю для «Голосу України» ми з Дмитром Павличком домовилися давно. Хотілося обговорити з ним відтворення резиденції Хмельницького в Чигирині, будівництво пантеону гетьманів України, закладення парку Соборності, Посольської алеї. Адже Павличко перший почав опікуватися цим проектом.

І ось він приїхав — «подивитися в очі батьку-Чигирину і брату-Суботову».

«Мені тоді було двадцять чотири»

Колишня гетьманська столиця цвіла позолотою кленів і прапорами. Тут святкували День українського козацтва. І Дмитро Павличко виступав перед чигиринцями. «Мені було двадцять чотири роки, коли я вперше, влітку 1953-го, прийшов до Чигирина», — пригадав Дмитро Васильович після мітингу.

Про це оповідав мені й студентський друг Павличка Олекса Щириця, родом з Боровиці, що на Чигиринщині. Саме до нього після закінчення університету примандрував випускник зі Львова. Друзі зрадили зустрічі. Скільки вони мріяли колись про подорож козацькою землею! Другого дня побратими були у Чигирині. Там, під пивним ларком, побачили... Остапа Вишню. Великий гуморист, недавній засланець, гостював тут у родичів.

Того дня друзі піднялися на Кам'яну гору.

— Мені здалося, що з тої гори я побачив всю нашу Україну, — сяйнули по-юначому очі Дмитра Васильовича. — Наступного дня, пішки, босоніж, попрямували ми з Олексою на Суботів...

Де лежить Богдан?

Цього разу шлях Павличка до гетьманського хутора був не пішим. Нас віз Іван Олександрович Заєць.

Перед від'їздом з Чигирина ми оглянули підніжжя Гори. Тут за указом Президента буде відновлено резиденцію Богдана. Слава Богу, не пропали клопотання Дмитра Васильовича! Кинули оком на місцину, де 2001-го з ініціативи «Голосу України» закладено парк Соборності. Свій клен посадив тоді й міністр екології Іван Заєць. Між чахлих дерев і бур'яну пасуться кози. «А скільки сил і коштів витрачено!» — Іван Олександрович махнув рукою.

У Суботові, біля Свято-Іллінської церкви, зібралися люди. Павличка одразу впізнали, обступили.

— У п'ятдесят третьому, — пригадував згодом Дмитро Васильович, — нам з Олексою Щирицею місцевий священик казав, що одна стара жінка перед смертю хотіла показати, де лежить прах гетьмана. Чула про це від свого діда, а той — від свого. Священик обіцяв навідатися, та скоро вона померла, забрала таємницю з собою.

— Досі не проводилися комплексні дослідження Суботова та околиць,— продовжував Дмитро Васильович. — А давно треба це зробити! Сучасна наука у змозі знайти прах гетьмана. Ми повинні поховати його там, де він хотів лежати — у родовому храмі.

У Боровицю, до Щириці

Після Суботова Дмитро Васильович вирішив заїхати до Боровиці. Знову повернулися до Чигирина. Минули Богданову гору, звідки гетьман вказує булавою на Чорний шлях. Під горою, біля райдержадміністрації, бовваніє бронзова постать у кепці. «Пропонував я чигиринцям замість цього ідола поставити пам'ятник Кривоносу, Богуну, Павлюку, Дорошенку, —каже Павличко. — Це ж лицарі України, та ще й земляки! Багато хто підтримує цю ідею, та місцеве начальство не хоче розлучатися зі своїм улюбленим вождем.»

В'їжджаємо у Боровицю. Перед облупленим будинком культури — причепурений шинок. Біля сільради — ще один кепконосець. Перед забур'яненим стадіоном — пам'ятник загиблим односельцям. Хтось відпиляв бронзову руку Матері-Вітчизни. Мабуть, на металобрухт.

Обійстя Щириць зустріло тихим шелестом опалого листя. Господарів не застали. «Вони поїхали до Києва!» — сказала сусідка-бабуся. Придивилась: «А ви не Павличко будете? Дай, Боже, вам віку і здоров'я!»

Вечоріло, коли виїхали з села. Я попросила Дмитра Васильовича продиктувати вірша, який він читав у Суботові. Він прочитав:

Браття і сестри! В тяжку годину
Я вас волаю, кличу, зву:
Голосуйте за Україну,
Хоч отруєну, але живу!
Голосуйте за чисту воду,
За хліба щоденного Божу яву,
Голосуйте за честь і свободу,
Хоч отруєну, але живу!
Голосуйте за козацьку підкову,
Вийняту з поля в ніч степову,
Голосуйте за рідну мову,
Хоч отруєну, але живу!
Голосуйте за зброю кмину,
Що вбиває отруйну траву,
Голосуйте за Україну,
Хоч отруєну, але живу!
А як знов загарчать кайдани,
Ошкіриться кривда стара,
Виходьте на площі й майдани,
Як на хрещення до Дніпра.
Будьте вільними, як нація жизна,
Щоб її не скуєш, не вб'єш.
І наллється здоров'ям Вітчизна
По небесну, сонячну креш!

...Усі старші люди, слухаючи цього вірша в Суботові коло церкви, не помічали сліз, що котилися з їхніх очей...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: Дмитро Павличко.

Фото з архіву «ГУ».

ПЕРЕДПЛАТА-2005

Чи можна затягувати «жнива»?

Житомирська облдирекція УДППЗ «Укрпошта» провела з начальниками центрів поштового зв'язку та їхніх відділень нараду за підсумками першого етапу передплати періодики на 2005 рік. Спробу аналізувати їх у дусі «кращих результатів досягли такі-то» керівник дирекції Володимир Закусило перервав зауваженням, що насправді скрізь дуже погано. Таблиці з аналізом по районах, роздані учасникам наради, підтверджували це. Найкращий показник — 6 відсотків від завдання (це в грошах), а в одному з районів — навіть 0,4 відсотка. Як кажуть у народі, ще й кінь не валявся...

Цього року перед Житомирськими поштовиками стоїть завдання передплатити 700 тисяч примірників видань на 10 мільйонів 772 тисячі гривень. Для порівняння: на 1 січня нинішнього року було передплачено майже на 555 тисяч. Отже, зростання намічено значне.

А суть справи — в зарплаті. Цієї осені поштовикам нараховують суми, яких вони давно не бачили. Листоноша, що працює на півставки (а з повним робочим днем їх, особливо у селах, і небагато), тепер одержує доплату, котра перевищує основний заробіток. Але що буде з нового року, коли закінчаться виділені на такі доплати гроші?

Заробляти більше тепер допомагають пенсійні новації. У серпні Кабмін скасував дію положень своїх постанов, згідно з якими з 1998 року доставка сум підвищених пенсій проводилася працівниками пошти безкоштовно. Тепер уже і за ту доплату до прожиткового мінімуму, що її одержують літні люди, пошта бере з Пенсійного фонду «комісійні». Щоправда, водночас вартість послуг із доставки пенсій дещо знижено. У цілому фінансове становище поштовиків поліпшилося, але не настільки, щоб і в новому році гарантувати своїм працівникам такі само заробітки, як сьогодні.

— Багато що залежатиме від того, скільки заробимо на передплаті. Попереду ще й чергове підвищення мінімальної зарплати, — наголосив В. Закусило.

Пошта не може вплинути на те, скільки люди відправлять грошових переказів чи посилок. Натомість обсяги передплати — а це й має бути один із найголовніших видів послуг «Укрпошти» — залежать саме від листоноша та операторів поштового зв'язку. Житомирщина належить до областей, де з вересня багато людей одержують великі доплати до пенсій. На нараді резонно запитували, чому поштовики на місцях не врахували цього, не нагадали пенсіонерам, що тепер вони можуть не відмовляти собі у задоволенні передплатити улюблене видання, на яке раніше бракувало грошей. Причому зробити це одразу на весь рік, а не на квартал чи півріччя. Адже так і гроші можна заощадити. Бо хтозна (не хочеться бути похмурим пророком), чи слідом за бензином, салом та олією не подорожчають з другого півріччя й газети. А передплата солідних видань одразу на цілий рік гарантуватиме їх доставку за старою ціною. Впала у вічі й різниця у показниках перших тижнів передплати: за кількістю примірників завдання виконується краще, ніж за сумою грошей. Але ставка на дешеві тижневики на шкоду щоденним виданням (а це одна з причин) може призвести до того, що листоноші і справді нічого буде виходити на роботу більш як три рази на тиждень. Де ж тоді пенсійний стаж візьметься?

Якщо не навчимося активніше заробляти гроші, в тому числі й на передплаті, то слідом за райвузлами зв'язку, яких в області вже немає, доведеться ліквідовувати й частину сільських поштових відділень, скорочувати кадри — таке застереження прозвучало на нараді.

Олексій КАВУН.

Житомир.

ФОТОФАКТ

У редакційних колективів і в поштовиків спільні «жнива» — триває передплата періодичних видань. Особливе напруження в підрозділах дирекцій «Укрпошти», де здійснюють відомчу передплату — тут чимало потрібно оформити паперів на безготівкове перерахування коштів, роз'яснити відвідувачам, як заповнювати замовлення, абонементи, доставні картки-доручення...

На знімку: інструктор відділу періодичних видань Черкаського поштамту Ірина Львовна — неодноразовий переможець конкурсу «Голосу України» серед організаторів передплати нашої газети.

Конвой на Вавилон

Конвой на Вавилон кілька разів відкладали: під час перевірки маршруту з'ясувалося, що траса замінована. Час виїзду змінили в останній момент — з тієї само причини. Але врешті через блокпост базового табору «Дельта» в Аль-Куті виїжджають шість бронетранспортерів. Курс — на Вавилон, до базового табору «Альфа», де знаходиться штаб багатонаціональної дивізії «Центр—Південь».

Зараз в Іраку є контингенти 31 країни. В дивізії «Центр—Південь» виконують завдання військовослужбовці з 15 держав. Найбільше поляків — майже 2400 чоловік, на другому місці українці — більш як півтори тисячі. У Вавилоні порівняно спокійно, як може бути спокійно в повоєнному Іраку. Зустрічаємося з поляком, підполковником Артуром Доманським, начальником прес-центру багатонаціональної дивізії «Центр—Південь». Артур робить пропозицію, від якої людині при здоровому глузді відмовитися неможливо: відвідати руїни давнього Вавилону.

І ось ми перед відомими ще зі шкільних підручників історії Блакитними воротами. За ними — колиска цивілізації, давній Вавилон. Механік-водій нашого БТР, хлопець двадцяти років, каже мені, чомусь дуже тихо: «Приїду до України, своїй шкільній вчительці з історії розповім про це. Вона побачити таке й не мріяла!». Й пояснює: «Вона в мене улюблена вчителька була, а я — кращий учень в класі». До мене підходить наш старший лейтенант: «Ви не пам'ятаєте, це ж саме тут вбили Олександра Македонського?». Мені соромно, що таких історичних нюансів не знаю, й кажу йому, що, наскільки мені відомо, Македонського не вбивали, він помер від лихоманки. Старший лейтенант дивиться на мене зі скепсисом, вочевидь його дивує необізнаність майора. Й нібито викарбовуючи кожне слово, чітко каже: «Але перед тим, як його вбили, він уже завоював півсвіту!».

Комерція по-арабськи

Лояльність до іноземних контингентів та нової влади аж ніяк не впливають на ментальні особливості. Щойно ви ступаєте на територію базару, починається перший етап «обробки». «З-під поли» пропонують унікальні статуетки чотиритисячорічної давнини, керамічні пластинки з клинописом, монети епохи початку цивілізації. І все це коштує досить дешево. Якось наш офіцер хотів знайти справжні вавилонські гроші. Пояснив торговцю, що знається на цій справі й бажає отримати не дешеві підробки, а справжній «товар». Наступного дня араб простягнув кілька монет. Офіцер зайшовся сміхом: це старовина? Так, стверджує араб, справжнісінька. А дата, викарбувана на монеті, — «1963». Араба це не збентежило — мовляв, це 1963 рік до нашої ери. Наступного дня араб відвів офіцера убік із вкрай інтригуючим виглядом і конспіративним шепотом пояснив, що приніс дуже старовинну й рідкісну монету із зображенням вавилонського царя. Наш відразу зацікавився — покажи! І араб, тремтячи від поваги до власного раритету, простягнув... радянський металевий карбованець з Леніним!

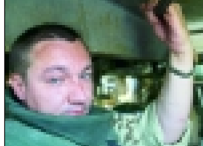
Шлях «додому»

Вранці конвой, шість БТР, вирушає назад, в Аль-Кут. За годину на трасі чекпойнт, блокпост. На вишках — кулеметники-американці. Це Сканія, де знаходиться перевалочна база коаліційних сил. Тут теж місце спілкування між військовослужбовцями різних контингентів. Наші починають фотографуватися з американцями на фоні величезного «штатівського» автотягача. Підбігає молода американка в солдатській формі. Українці її трохи стороняться. Наші навчені: в Аль-Куті один поляк по-дружньому обійняв американку й був «по-дружньому» оштрафований на шість тисяч доларів. Хто їх, американців, знає, в чому вони побачать «сексуальні домагання»?

Перед виїздом зі Сканії до колони «пристроюються» три фури «Logistic» і чотири БТР — вирушаємо в дорогу. Попереду — місто Ан-Нуманія, а від нього до «рідного» Аль-Кута зовсім близько. Незабаром з'являються вишки блокпосту — це базовий табір «Дельта». Можна нарешті зняти бронежилет і шолом. І дізнатися, що за цей день український табір в Ес-Сувейрі було вже тричі обстріляно. В Іраку все-таки неспокійно...

Спеціально для «Голосу України» Дмитро ТИМЧУК.

Фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН).

Аль-Кут—Вавилон—Сканія—Ан-Нуманія—Аль-Кут.

Оди лунали. Але запитання залишилися

ТВОРЧІ ЗВІТИ ОБЛАСТЕЙ

(Початок на 1-й стор.).

Глядачів зустрічали музикою перед палацом і у фойє. Багато хто з них надовго затримувався на виставці театрального костюма з колекції Харківського державного театру опери та балету ім. М. Лисенка. Загалом їх у головного художника цього театру Надії Швець, як з'ясувалося, майже тисяча, а пройти повз виставлені 50 експонатів невимовної краси і дивовижності, авторської фантазії не міг, мабуть, ніхто **(на знімку)**.

З цікавістю розглядали також самобутню виставку «Цивілізація любові» обласної художньої галереї «Мистецтво Слобожанщини» з кількох масштабних живописних полотен художників харківського творчого гурту «Буріме». Це, пояснювали організатори, послання авторів до глядачів, своєрідна пропозиція дружби та любові, пошук духовності й єднання через діалоги з природою, історією, мистецтвом. Тож бажаючих подивитися, як вдалося майстрам пензля реалізувати такі послання, було чимало.

Теплими словами зі сцени вітали глядачів голова Харківської обласної держадміністрації Євген Кушнарьов та міський голова Володимир Шумілкін і обіцяли гарний концерт, бо для участі в ньому добирали найкращі колективи, найталановитіших виконавців. А перевагу віддавали молоді.

Після прологу «Ода Харкову» на музику В. Птушкіна, слова В. Курінного, «Поеми про Україну» О. Олександрова та О. Количова учасники звіту вшанували ветеранів Великої Вітчизняної війни. Напередодні 60-ї річниці визволення України від фашистських загарбників цей твір (поема) був дуже доречний і прозвучав на початку першого відділення **(на знімку поруч)**.

Потім харківські митці взяли високу, відверто кажучи, недосяжну для багатьох інших областей, що звітували, мистецьку ноту. Та інакше й не могло бути, адже в Харкові окрім, філармонії з її чудовим симфонічним оркестром, уже згаданого вище академічного театру опери та балету, є державні університет мистецтв й академія культури. Що мають, то мають. Є кого вибирати для участі у звіті, було кому тримати надто високо ту виконавську ноту.

Її впевнено й надійно тримали ансамбль кларнетистів Харківської музичної школи-інтернату **(на знімку вгорі праворуч)**, народний танцювальний ансамбль «Щасливе дитинство» обласного палацу дитячої та юнацької творчості, зразковий ансамбль народного танцю «Джерельце» Палацу культури Червонозаводського району, ансамбль народного танцю «Сонцеворот» Харківського національного університету та багато інших.

Щедрими оплесками дякували глядачі виконавцям за номери, кожен з яких, здавалося, кращий за інший. Особливо гаряче сприймали гладачі виступ вокального тріо «Обереги» у складі лауреатів міжнародних конкурсів Вікторії Осипенко, Олени Шишкіної та Людмили Омельченко, вокального ансамблю Харківського районного молодіжного центру «Брати Воскобойнікови», чоловічого квартету у складі Миколи Колодочки, Василя Марчака, Віктора Червонюка та Володимира Якобишина. А народне гуляння «Грай, іграчу!!!» за музичною версією Г. Колядника, виконане кількома колективами, буквально зривало глядачів з місць...

Хореографічною композицією «Феєричний політ», «Полум'я», спортивно-хореографічною композицією «Енергія молодості» справджували обіцянку міського голови В. Шумілкіна — талановитої молоді у Харкові справді дуже багато. Це і чемпіони світу з акробатичного рок-н-ролу серед юніорів, майстри спорту міжнародного класу Михайло Петренко та Ганна Рубльовська, бронзові призери Кубка Європи Вадим Смолянець і Наталія Черних, бронзові призери чемпіонату світу, майстри спорту України Станіслав Фіщенко та Олександра Погудіна, які брали участь у виконанні «Енергії молодості». Цю запальну енергію подарувала і народна артистка України Ніна Шестакова, яка виконала пісню «Грона акацій».

З погляду пересічного глядача, концерт був динамічний, жвавий, по-святковому піднесений, захоплюючий. Таких ознак можна наводити чимало. А ось за оцінкою фахівців — членів експертної групи Всеукраїнських звітів, не все у харків'ян було добре. Вони справді виправдано вимогливо поставилися до звіту митців та художніх колективів цього багатого на високопрофесійні колективи краю. Приміром, чому на сцені були виконавці переважно з обласного центру? Чому мало було фольклору, забули про бандуристів, немає нових творів тощо. Або чому обласному центрові було присвячено кілька творів — окрім згаданої «Оди Харкову», пісні «Єдиний у світі Харків мій», «Старий Харків», «Харків ювілейний». Тому що, пояснювала начальник обласного управління культури Л. Морозко, звіт свідомо присвятили 350-річчю Харкова.

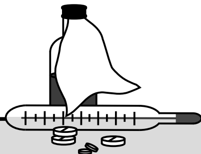
Тоді справді, як оцінювати цей концерт за вимогами звіту майстрів мистецтв та художніх колективів усієї області? Ці та інші запитання, звичайно, не риторичні, якщо виходити з позицій цієї Всеукраїнської мистецької акції.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Заслужена артистка України Євгенія Костенко.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Суглоби вимагають турботи

ПРОБЛЕМА

Спину ломить, шия не повертається, болять суглоби... Це типові симптоми остеоартрозу, захворювання, що характеризується дегенеративно-дистрофічними змінами у суглобах, тобто «зношенням» їхніх тканин. В Європі цей діагноз ставлять кожній четвертій людині. В Україні на цю недугу страждають 3 мільйони 600 тисяч чоловік (офіційна статистика тільки тих, хто звернувся по допомогу до фахівців). Нині встановлено, що основна причина захворювання — те, що з роками організм недостатньо виробляє глюкозамін і хондроїтин — речовини, які входять до складу здорової хрящової тканини, суглобових оболонок і внутрішньосуглобової рідини. Як наслідок, суглобові хрящі втрачають амортизаційні властивості — перестають пружинити при навантаженнях і поступово руйнуються.

Однак не треба думати, що ця недуга вражає лише літніх людей. До групи ризику потенційних хворих входять спортсмени, які часто травмують суглоби, й ті, хто тяжко фізично працює. До речі, жінки хворіють остеоартрозом частіше за чоловіків.

Проблемою «зношування» суглобів займаються вчені усього світу. Нещодавно в медичній практиці з'явився новий напрям профілактики і лікування. Він базується на використанні лікарських засобів групи хондропротекторів (у перекладі — захисників хряща), які поповнюють дефіцит природного внутрішньосуглобового змащування. Один із таких натуральних препаратів — Терафлекс, діючі речовини якого — хондроїтин і глюкозамін — виробляються із хрящів акул і панцирів крабів. **За даними фахівців відділу клінічної фізіології і патології опорно-рухового апарату Інституту геронтології АМН України**, у пацієнтів, які пройшли двомісячний курс лікування, спостерігалося зменшення больових відчуттів і збільшення рухливості суглобів.

Нагадаємо, що перед застосуванням цього або будь-якого іншого лікарського засобу слід ознайомитися з інструкцією або проконсультуватися з лікарем.

ФОТОФАКТ

Понад чотири тисячі дипломованих медсестер і акушерок випустила Костопільська філія Рівненського базового медичного коледжу. Нещодавно цей навчальний заклад відзначив 50-річчя від дня заснування.

На знімку: заняття із сестринської справи проводить викладач, заслужений вчитель України, відмінник охорони здоров'я Віра Везденко.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Онкології потрібна грошова ін'єкція

Понад 84 тисячі онкологічних хворих перебувають на обліку в лікарнях Донецької області, і їх кількість зростає. Водночас, заявив начальник обласного управління охорони здоров'я Олександр Аніщенко, фахівці в цій галузі просто не мають можливості достатньо добре та якісно працювати через брак фінансів. Щоб виконати державну програму «Онкологія», розраховану на 2002—2006 роки, область потребує близько 70 мільйонів гривень. Передбачається, що намічені заходи на дві третини фінансуватимуться із державного і на третину — із місцевих бюджетів.

Щороку в державному бюджеті заплановано кошти на централізоване постачання хімпрепаратів для лікування хворих, зокрема для Донецької області — 8,9 мільйона гривень. Однак, зазначив О. Аніщенко, хімпрепарати надходять нерегулярно і не в повному обсязі. На сьогодні, наприклад, отримано медикаментів на 43 відсотки від плану минулого року, а плановану на 2004 рік закупівлю препаратів не здійснено через затримку в проведенні тендерів галузевим міністерством.

Іншою проблемою є нестача обладнання для сучасної діагностики онкохворих. За даними прес-служби обласної держадміністрації, в області є лише сім мамографів, яких вочевидь не вистачає для всіх, хто цього потребує. 40 відсоткам хворих діагноз встановлюють на першій і другій стадіях хвороби, коли ще можна розраховувати на одужання чи істотне продовження тривалості життя. За рахунок коштів облбюджету придбано обладнання для онкологічних закладів Донеччини. Проте цих апаратів не досить, до того ж для роботи на деяких із них фахівцям онкоцентру ще належить учитися.

Ліна КУЩ.

ТЕРМОМЕТР

Гепатит переходить у наступ

Більш як на 45 відсотків порівняно з минулим роком зросла в Кіровограді кількість захворювань на гепатит.

Нині в обласному центрі виявлено 77 хворих. Головний державний санітарний лікар міської санепідемстанції Іван Касьяненко повідомив, що ситуація пояснюється циклічним проявом хвороби. За його словами, вірусний гепатит активізується через кожні 5—6 років і передається побутово-контактним шляхом. Зважаючи на тривалий інкубаційний період вірусного гепатиту (до 40 діб) і те, що серед хворих чимало дітей шкільного віку, Іван Касьяненко не виключає можливого інфікування в навчальних закладах міста.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Будемо жити!

На Вінниччині народжуваність збільшилася на шість відсотків. За дев'ять місяців цього року голосні дитячі «у-у-а-а» лунали у пологових будинках у 600 разів більше, ніж торік. Медики відзначають ще один відрадний показник — зменшення смертності дітей першого року життя на 1000 народжених. До речі, взагалі по області показник смертності цьогоріч скоротився на чотири відсотки. Однак у сільській місцевості люди помирають частіше, ніж у місті.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Раз вугілля, два вугілля...

На складах теплової генерації його запаси неухильно скорочуються

ПІДГОТОВКА ДО ЗИМИ

Як на вашу думку, що повинен придбати дбайливий господар перед тим, як зима має постукати у двері? Запитання може видатися наївним і навіть банальним. Адже всі знають, що без визначеного багаторічним досвідом запасу палива у зимові холоди доведеться досить сутужно і самому господарю, і його домашнім. А коли слід подбати про достатню кількість вугілля у коморі? Будь-який школяр відповість традиційною народною приказкою про рукавички, перевірити наявність яких слід одразу після настання яблучного спасу.

Паливно-енергетичний комплекс держави і є тим самим господарем. Тільки комора в нього набагато об'ємніша, а обігріти слід усі будинки, підприємства тощо. Схема здається простою й відпрацьованою. Треба лише час від часу робити переоблік, поповнюючи відповідні запаси. Так має бути в ідеалі. Так записано і в прогнозному балансі електроенергії та палива на 2—4 квартали 2004 та 1 квартал 2005 років, затвердженому Міністром палива та енергетики Сергієм Тулубом і погодженому віце-прем'єр-міністром Андрієм Клюєвим.

Там чорним по білому записано, що на початок жовтня на склади Національної акціонерної компанії «Енергетична компанія України», очолюваної Олегом Дубиною (саме ця структура, а не Мінпаливенерго, відповідає за окреслений напрямок), має бути завезено 2 402 тис. тонн вугілля. А його запаси на 1 листопада повинні становити 2 299 тис. тонн. Володіючи ними, теплова генерація може більш-менш спокійно зустріти зимові холоди.

Якщо ж взяти оперативні дані поставки і наявності палива, скажімо, за 13 жовтня, то картина вимальовується не дуже оптимістична. Згідно з цим документом загальна кількість вугілля на складах теплової генерації становить 1 667 тис. тонн. Це з урахуванням генеруючої компанії «Східенерго» і всіх ТЕЦ. А 17 жовтня його залишилося вже 1 551,9 тис. тонн. Не треба бути математиком або економістом, щоб зрозуміти, що з такою кількістю палива на душевний комфорт наших співгромадян розраховувати досить складно.

Ті самі оперативні дані промовисто свідчать, що запаси вугілля на складах не поповнюються, а навпаки —зменшуються. Так, із 65,3 тис. тонн середньодобової потреби у вугіллі енергетикам відвантажується 53,5 тис. тонн. Як бачимо, ні про яке накопичення напередодні вкрай відповідального зимового періоду не йдеться. Дякувати Богові, справжні холоди ще не настали, тож можна деякі справи відкласти на завтра. Але гіркий досвід щороку вчить нас, що зима завжди захоплює зненацька. То невже цей рік також не стане винятком у горезвісній практиці звичного «авось»?

Якби проблема полягала тільки в сподіванні на вдалу роботу з «коліс», це було б ще півбіди. Річ у тім, що в Україні відчутно спостерігається дефіцит вугілля так званої газової групи. Власний його видобуток, на жаль, недостатній. Водночас з антрацитом проблем в Україні ніколи не було. Втім, сім з тринадцяти вітчизняних ТЕС працюють саме на паливі газового типу. Його також застосовують і в металургії, яка має змогу закуповувати це вугілля за вищою ціною. Зрозуміло, якщо енергетики підуть цим шляхом, доведеться неминуче підвищувати тариф на виробництво однієї кіловат-години. А до кінця осінньо-зимового періоду цього робити аж ніяк не можна.

Енергетики сьогодні не володіють вільними коштами для створення запасу вугілля, їх вистачає хіба що на поточні витрати. Коли це питання перебувало на контролі галузевого міністерства, то щороку кошти знаходили за допомогою кредитів. У такий спосіб вдавалося заповнювати склади напередодні осінньо-зимового максимуму. Поточний сезон виявився у цьому плані дещо унікальним, оскільки своєчасних виважених кроків з боку керівництва Енергетичної компанії України у цьому напрямі досі не відчувається.

Зрозуміло, нова структура повинна пройти певний шлях від організаційної до практичної роботи. Однак період становлення чомусь невиправдано затягнувся. А зима, яка от-от постукає у двері, суворо перевірить не якість проведених ремонтів у нових приміщеннях НАК «ЕКУ», а насамперед готовність названої структури до проходження піку навантажень осінньо-зимового періоду 2004—2005 років.

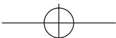
Фахівці бачать два паралельні шляхи виходу із ситуації. Перший: тимчасово, але терміново перевести енергоблоки ТЕС, які працюють на вугіллі газової групи, на спалювання газу, накопичуючи тим самим вугілля на складах. Другий: допустити на вітчизняний ринок певну частку імпортного вугілля цієї групи. Хтось може заперечити, що палити газ економічно не зовсім вигідно. Це справді так. Проте без цього нам не вдасться (і ніколи не вдавалося) закласти на склади необхідну кількість вугілля.

Тут слід врахувати один нюанс. Нині, коли графік роботи блоків теплової генерації задає не диспетчерська служба НЕК «Укренерго», а розпорядник системи розрахунків ОРЕ, виходячи із цінової заявки на кожен блок, не завжди враховуються інші чинники, приміром, режим роботи мережі. Крім того, є велика вірогідність того, що блоки газової групи просто залишаться поза робочим списком через вищу ціну енергоносіїв, а значить — не отримають оборотних коштів для накопичення вугілля.

Досвід попередніх років свідчить: якщо станом на 1 січня склади теплової генерації заповнені принаймні 2 200 тис. тонн вугілля, то можна впевнено стверджувати, що в опалювальний сезон вдасться уникнути форс-мажорних обставин.

На сьогодні багато можливостей вже втрачено, але трохи часу для виправлення ситуації ще є. Треба лише розумно розпорядитися ним, позбавившись порожніх амбіцій і взявшись до справи всім тим, від кого залежить забезпечення споживачів теплом і світлом у найближчі кілька місяців.

Михайло ЮРЧЕНКО.

ДАЛІ БУДЕ

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від ведучої

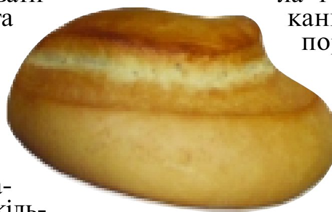
Час і Місце — взаємопов'язані. На жаль, вони не завжди дружать: лихий Час іноді поводиться так, що навіть від святого Місця нічого не залишається! Але разом з тим і від Часу не лишається сліду. Тож добре, коли вони в дружбі: приходиш на якесь старе Місце, а там давно минулий Час сидить, обнявшись з молоденьким Часом. Отож, час і місце — тема нашої сторінки.

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

Живемо, як у музеї

ПРИКМЕТА ЧАСУ

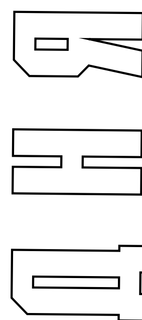
Музей хліба знову почав працювати у Біленщинській середній школі, що в П'ятихатському районі на Дніпропетровщині. Відродити його змусило сьогодення. Після реформування місцевого колгоспу в селі виникло три агроформування, які ніяк не можуть за договорами оренди земельних паїв забезпечувати селян зерном та хлібом. Не кажучи про те, що соціальна сфера тут геть занепала. Ось і експонати Музею хліба виставили тепер у шкільному коридорі. Тільки-но піде дощ — в коридорі калюжі, бо дах, як сито...

Письменник-публіцист Віктор Кармазін, який родом із П'ятихатського району, свого часу заснував музеї хліба у Києві, Москві та Нью-Йорку. Він створив аналогічний музей і на батьківщині, в Біленщинській школі. Там зібрані виняткові експонати, такі як буханці війни та буханці остарбайтерів, свідчення про три українські голодомори, поєднані з історією села і долею його мешканців. Виставлено портрети тутешніх хліборобів-ударників і орденоносців, котрі прославилися за часів колгоспного ладу. «Тепер ми і живемо тут, як у музеї», — сумно жартують сільчани. У тому сенсі, уточнюють, що наче нікому нині не потрібні.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Цього дня

■ 1469 р. Народився вчений, письменник та богослов Еразм Роттердамський. Відновив оригінальний текст Нового завіту. ■ 1660 р. Слободищенський трактат. Україна знову переходила під владу Польщі. ■ 1882 р. В Єлисаветграді відбулася перша вистава («Наталка Полтавка») українського професійного театру, заснованого Марком Кропивницьким. ■ 1894 р. Народився художник Іван Падалка. ■ 1939 р. Народні збори Західної України ухвалили декларацію про входження її до складу УРСР. ■ 1944 р. Визволено від гітлерівців Ужгород. ■ 1999 р. В Єревані скоєно теракт в залі засідань вірменського парламенту. Загинуло 8 осіб, в тому числі прем'єр-міністр та спікер.

Сміх і сльози старовини

Колись Павло Тичина вигукнув: «Харків, Харків, де твоє обличчя?» Та ось же воно, у тім-таки Харкові, на вулиці Квітки-Основ'яненка, 4/6.

Саме там уже два роки існує прецікавий приватний Музей міської садиби. Такий музей не здасться вам пустою забавою, якщо ви хоч трохи знаєте нашу Слобожанщину. На жаль, час роз'їдає культурну своєрідність цього краю. Те, що недорубала Жовтнева революція, помалу й неухильно доруйновується тепер. Про це свідчить недавно відкрита у згаданому музеї виставка. Тут безліч знімків і документів, багато уламків «слобожанської цивілізації». Ці уламки знайдено на руїнах тутешніх дворянських гнізд і маєтків знаменитих колись цукрозаводчиків. Виставка зветься «Садиби плачуть», і це дуже точна назва.

Музей заслуговує на довіру ще й тим, що він тісно співпрацює з серйозними харківськими істориками. Музеєм за ці два роки видано 24 солідні книги. На цьогорічний Форум видавців до Львова харків'яни везли ті книги з деяким побоюванням: чи зацікавлять галичан, скажімо, розкішні й дорогі альбоми про «східняцьку» старовину? Зацікавили! І не могло бути інакше, бо харків'янам притаманні не лише сантименти до своєї старовини, а й шляхетна самоіронія. Оцінити її ви можете, поглянувши хоча б на оцю репродукцію з картини С. Пущенка «Народження Івана Сірка». Це ілюстрація до легенди про те, що славний Сірко народився із зубами і завжди кусався, коли йшлося про козацькі інтереси. Репродукція прикрашає обкладинку книжки історика В. Маслійчука «Altera patria. Нотатки про діяльність Івана Сірка на Слобідській Україні». Книгу щойно видано Харківським приватним музеєм міської садиби.

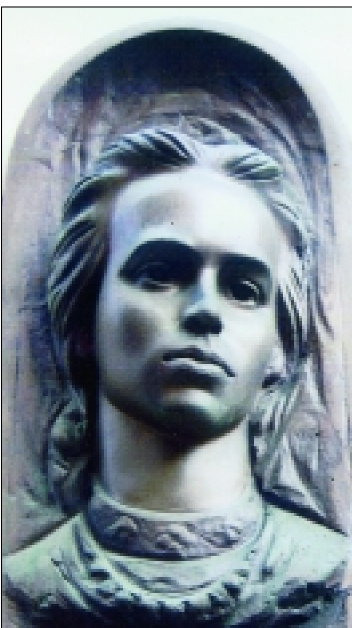
Христофор ГРУША.

Озеро Нечимне оновиться

ЕКОЛОГІЧНА АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» І ДЕРЖВОДГОСПУ

У номері за 6 жовтня повідомлялося про ініціативу «ГУ» і Держводгоспу України — спільно врятувати озеро Нечимне, яке надихнуло Лесю Українку до написання драми-феєрії «Лісова пісня». Сьогодні свій погляд на проблему висловлює голова Держкомітету України з водного господарства Василь СТАШУК.

— Мені приємно, що громадськість і місцеві органи виконавчої влади області піклуються про відродження національної святині — озера Нечимного на Ковельщині. Щойно в мене була розмова на цю тему з першим заступником голови Волинської облдержадміністрації Володимиром Панчишиним, який теж висловив стурбованість долею Нечимного. Переконаний, що до вирішення цієї проблеми підключиться і мій добрий знайомий — голова Ковельської райдержадміністрації Віталій Карпюк. Адже саме завдяки його ініціативі цього літа до озера прокладено дорогу, а на його березі збудовано музей «Лісової пісні».

За таку панночку можна не лише озеро, а й море почистити! (Леся Українка — фрагмент бронзової меморіальної дошки у Відні, Австрія. Скульптор Любомир Яремчук).

Уряд у 2003—2004 роках став виділяти значно більше коштів на відродження наших річок і озер. Саме це дає нам можливість розглянути питання про виконання рятувальних робіт на Нечимному. На превеликий жаль, я ще не був на цьому озері. Незабаром там працюватимуть спеціалісти Держводгоспу і нашого Волинського управління. Думаю, що в найстисліші терміни буде виконано екологічне обгрунтування робіт з розчистки озера. Цей документ опублікуємо у вашій газеті для широкого громадського обговорення — щоб уникнути негативного впливу виконаних робіт на довкілля. Ми не маємо права змінювати прибережного рельєфу, форм озера, флори й фауни. Тому до цих робіт треба підійти дуже скрупульозно, узгодивши проект з лісівниками, екологами, громадськістю. І вже після цього буде виготовлено проектно-кошторисну документацію і вирішено питання про фінансування робіт. А щоб їх оперативно й чітко провести, паралельно будемо підшукувати необхідну техніку і виконавців. Коли ми вже заявили в «Голосі України», що приєднуємося до акції, то обов'язково дотримаємо слова. Хочу сказати читачам: ми підтримаємо Нечимне, дамо йому здоров'я і друге дихання. Озеро має стати таким, яким його бачила Леся Українка влітку 1884 року.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

ДО РЕЧІ

«Лісова пісня» на Великій Морській

Севастопольський молодіжний «Театр на Великій Морській» готується до постановки «Лісової пісні» Лесі Українки. І нічого б у цьому не було незвичайного, якби вистава не створювалася українською мовою, вперше в історії російськомовного театру.

— П'єса мені дуже подобається, і матеріал цей — саме для молодіжного театру! — каже режисер Ірина Пантелеєва, котра виграла президентський грант на цю постановку. — «Лісова пісня» — це українська класика світового рівня. І ставити її потрібно, звичайно ж, мовою автора.

Зараз створюються ескізи і музика для спектаклю. А молоді актори засіли за підручники української мови. Театральна громадськість міста з цікавістю і легкою заздрістю спостерігає за сміливою молодою трупою, вистави якої вже завоювали визнання вдома і за кордоном. І немає сумнівів, що талановитій Ірині Пантелеєвій удасться «Лісова пісня».

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

СВЯТИНІ

Знав Серафим!

За сім кілометрів від Козельця стоїть високий собор — білий-білий, з зеленими банями і позолоченими хрестами. Це храм Георгія Побідоносця, заснований на честь перемоги козаків Козелецької сотні над поляками-єзуїтами.

Якось вирішили монахині під час упорядкування території пересадити тую. Але чомусь не прижилася вона На новому місці. Коли з'ясовували причину, знайшли колодязь з цілющою водою. У престольний день кішка привела кошенят, собака Чижиха — цуценят, отелилася монастирська корова.

Але найбільше диво монастиря — чудодійна ікона «Аз есмь с вами и никтоже на вы», якій понад сто років. Її писали монахині Леушинського монастиря із благословіння Іоана Кронштадського. Саме біля неї наприкінці 30-х років вирицький старець Серафим молився за святу Русь 1000 днів і ночей.

Ікона потрапила до Чернігова, а потім — у Козелець. З появою в монастирі цього образа Божої Матері монастирські справи пішли на лад. А Господніх див побільшало.

Телефонних дзвінків і листів з подяками за чудеса не меншає: поліпшилося сімейне життя, процвітає бізнес, зникла пухлина, встав немічний, сліпий побачив блакить неба... Ці історії ігуменя Пелагія збирає, а деякі з них і публікує.

Н. Я.

Романтики в чорній шкірі

Групу байкерів, які розірвали ревінням своїх мотоциклів тишу луганських вулиць, бачила лише один раз. Зізнаюся, почуття охопили незвичайні. Такий собі симбіоз подиву, захвату, роздратування, непояснених радості та страху. Кажуть, що у 80-ті роки, коли в СРСР уперше з'явилися вітчизняні байкери, які зі свистом і ревінням ганяли на «Явах» та «Уралах», в адміністративному кодексі навіть з'явилася стаття, що забороняла групову їзду на мотоциклах. Сьогодні час інший. Інші й байкери. Луганські, наприклад, переймаються розв'язанням проблем виховання молоді. Про те, як вони це робитимуть, розповів віце-президент байк-клубу Март:

— Байкерство — це романтика, виявлена через пристрасть до техніки. Моральний кодекс справжнього байкера — це ціла система життєвих принципів, котрі аж ніяк не узгоджуються з образом громили в чорній шкірі. Ми вважаємо, що сила сильного в тому, щоб захистити слабкого. Однак ми не армія спасіння, бо ставимо завдання навчити хлопців захищати себе самотужки і бути вільними. Не в тому сенсі, що виявляти бунтарський характер і виражати своє «я», зневажаючи закони суспільства. Зовсім ні. Тих із хлопців, які приходять до нашого клубу, ми вчимо розуму, даємо поради, консультації — не тільки технічного характеру, а й сімейні, що стосуються людських взаємин. Учимо відповідати за свої вчинки. І, до речі, не грубіянити на дорогах. Це мало не головний пункт нашого кодексу. Усе, про що сказав, — загальна канва діяльності клубу. А щодо конкретної роботи, то сьогодні задумано будівництво байкер-центру, який об'єднає інтереси молоді в усіх напрямах. У центрі зможуть збиратися, спілкуватися й любителі техніки, й музиканти, й художники, й модельєри. Це — серйозний проект, і ми розраховуємо на допомогу владних структур у його втіленні.

Март, кажучи про будівництво центру, має на увазі, що це необов'язково нова будівля. Це може бути некондиційне приміщення, нехай навіть найзахаращеніше, що його байкери та їхні друзі упорядкують, а потім відкриють майстерні з ремонту техніки, різні навчальні курси для молоді. Наприклад, з водіння, з правил дорожнього руху, з фізпідготовки. Март із друзями намагаються заробити гроші для клубу, однак створення серйозного центру потребує і серйозних інвестицій.

Стати членом байкер-клубу непросто. А якщо це жінка, то в неї взагалі немає жодних шансів. За статутом жінок до клубу не приймають. Дорогих, «наворочених» мотоциклів тут немає. Тільки вітчизняні «Дніпро», які зазнали такої модернізації, що геть не схожі на модель, котра вийшла з заводу.

...Байкер-клуб розташований у підвальному приміщенні — колишньої котельні. Але тут затишно. Особливого шарму приміщенню додає байкерська атрибутика — ланцюги, деякі деталі мотоциклів, стилізовані під попільничку, світильник і навіть такий собі пуфик із коліс. Колишня топка, що стала каміном, щедро роздає тепло. Смачно пахне кавою. Після 18-00 тут почнуть збиратися байкери. Мова сьогодні піде про створення їхнього центру.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Діамантовий фініш

Чарівна русокоса тернопільчанка Мар'яна Гапунець поїде на різдвяні свята до Нью-Йорка, щоб поборотися за чвертьмільйонний контракт. Це, до речі, офіційно вважають найбільшою призовою сумою в індустрії світових модельних конкурсів. А виплачуватиме її славнозвісне американське агентство «Ford». Саме воно свого часу відкрило для сильної половини людства таких дивовдівчат, як Наомі Кемпбел, Шерон Стоун, Брук Шілдс, Кім Бесінджер. Проте не тільки іноземкам судилося красуватися на престижних глянсових обкладинках. Торік до сонму зірок першої величини було тріумфально зараховано і нашу Наталку Гоцій. А тепер такий винятковий шанс одержала й 19-річна Мар'яна.

Цього року у всеукраїнському фіналі конкурсу «Супермодель світу» взяли участь 17 кандидаток. Заключне шоу вирішено було провести не у столиці, а в індустріальному Донецьку — на сцені обласного Театру опери і балету імені А. Солов'яненка. На перемогу реально претендували п'ять учасниць: Марія Лиса (Дніпропетровськ), Настасія Грицингер (Донецьк), Вікторія Рожанська (Київ), Олена Щербань (Дніпропетровськ), Мар'яна Гапунець (Тернопіль). І після недовгої наради «у верхах» на Мар'яні й зупинився суддівський вибір. Крім свого законного титулу і бажаної путівки до Нью-Йорка, Мар'яна одержала діамантове кольє, годинник із діамантами «Gaudi», дисконтну клубну картку та силу-силенну інших жіночих дрібничок.

Едуард ЩУР.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011200. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

